Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...итэмнай 1921 оной ...абрийн 21-hэе гарана | № 147 (14167) | 1973 оной июниин 24, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

...ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

СОВЕТ-АМЕРИКАН ХЭЛСЭЭНДЭ ГАР ТАБИГДАБА

...ШИНГТОН. (ТАСС-ай ...й корр.). Ядерна дай ...улан сараха тухай Со... Социалис Республика...й Союзай, Америкын ...ото Штадуудай хооронд... хэлсээндэ июниин 22-то ...н байшан соо баярай ...байдалда гар табигда... Америкын Холбоото Штадуудай хоорондын хэлсээндэ Совет Социалис Республикануудай Союзай түлөө — КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, Холбоото Штадуудай түлөө — США-гай Президент Ричард М. Никсон гар табяа.

...КСС-эй ЦК-гай Генераль... секретарь Л. И. Брежне... США-гай Президент ...Никсониие сугларагшад ...үргэлжэлhэн альга та...ар угтаа.

Хэлсээндэ гар табиhанайнгаа hүүлээр Л. И. Брежнев сугларагшадта хандан, иигэжэ хэлэбэ:

— Хүндэтэ эхэнэрнүүд, господинууд, түүхэтэ хэрэг гэжэ нэрлэгдэхэ ёhотой энэ баяр ёhололто ушарта хабаадаhан бүхы хүнүүдтэ үнэн зүрхэнhөө баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт.

1972 оной май hарада Москвада эхилэгдээд, 1973 оной июнь hарада Вашингтондо үргэлжэлүүлэгдэhэн совет-американ харилсаандахи хубилалтанууд үргэнөөр дэмжэгдэжэ байна гээд Танай хани халуунаар альга ташалга, тус хэлсээндэ гар табилгын оршон байдал элирхэйлэн харуулба.

Манай арадуудай аша туhада, бүхы хүн түрэлтэнэй аша туhада эхилhэн ехэ хэрэгээ үргэлжэлүүлхын, батадхахын тула саг үргэлжэ харилсаа холбоотой, хоорондоо ябалсажа байхые Президент Р. Никсонтэй үгэеэ ойлголсообди гээд нэмэн хэлэжэ шадахаб.

Совет талаhаа — СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай министр Н. С. Патоличев, граждан авиацийн министр Б. П. Бугаев, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагшад Г. Э. Цуканов, А. М. Александров, СССР-hээ США-да байдаг элшэн сайд А. Ф. Добрынин, ТАСС-ай генеральна директор Л. М. Замятин, СССР-эй Наукануудай академиин США-е шэнжэлдэг институдай директор Г. А. Арбатов, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн Г. М. Корниенко болон бусад тусхай тушаалтад документдэ гар табилгада хабаадалсаа.

Американ талаhаа — США-гай вице-президент С. Агню, гүрэнэй секретарь У. Роджерс, национальна аюулгүйе сахиха талаар президентын туhалагша Г. Киссинджер, дотоодын хэрэгүүдэй талаар президентын туhалагша М. Лэйрд, финансын министр Дж. Шульц, США-гай правительствын бусад гэшүүд, сенадта демократуудые ударидагша М. Мэнсфилд, сенадта республиканецуудые ударидагша Х. Скотт, сенадтахи гадаадын хэрэгүүдэй комиссиин түрүүлэгшэ У. Фулбрайт, сенадай комиссинуудай гэшүүд, конгрессменүүд, худалдаа наймаанай албан зургаануудай түлөөлэгшэд, Сагаан байшангай ба гүрэнэй департаментын хүдэлмэрилэгшэд эндэ байлсаба.

Газетэнүүдэй, радио ба телевидениин ехэ бүлэг корреспондентнүүд зал соо байгаа.

ЯДЕРНА ДАЙ ЗАЙСУУЛХА ТУХАЙ СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКАНУУДАЙ СОЮЗАЙ БА АМЕРИКЫН ХОЛБООТО ШТАДУУДАЙ ХООРОНДОХИ

Х Э Л С Э Э Н

...ет Социалис Республикануудай Союз ба Америкын ...ото Штадууд, саашадаа хоёр тала гэжэ нэрлэгдэхэ, ...э ниитын эб найрамдал, уласхоорондын аюулгүй ...н бэхижүүлхэ зорилгонуудые хүтэлбэри болгон, ...рна дайн болоо hаа, хүн түрэлтэндэ hандарган ...руулхаар хойшолонтой байхыень мэдэрэн, ...й дээрэ хаананшье ядерна дайнай hүжэрхэ аюулые ...олгохоор, эсэстэнь зайсуулхаар эрхэ байдал бии бол... хүсэжэ байhанаа хараада абан, ...найрамдал дэмжэхэ, хүсөөр заналта хэхэhээ гү, ...эрэниие хэрэглэхэhээ бэеэ бариха, дай хэхэгүй ...ООН-ой Уставай ба али али талын баталhан хэл...үдэй ёhоор бэедээ даажа абаhан уялгануудаа анха...а абан,

...ет Социалис Республикануудай Союзай ба Амери... Холбоото Штадуудай хоорондо 1972 оной майн ...Москвада баталагдаhан харилсаануудай үндэhэ ...ие хараадаа абан,

...СР-эй ба США-гай хоорондохи харилсаануудай ...лтэ бусад оронуудта, тэдэнэй аша туhада эсэргүү...эглүүлэгдэнхэй бэшэ гэжэ лаблан,

...о дурсагдаhан тухай үгэеэ ойлголсобо:

СТАТЬЯ 1

...рна дайнай аюулые, ядерна зэбсэг хэрэглэлгые ...улха гээшэ политикымнай уг зорилго болоно гэжэ ...скэ Союз ба Холбоото Штадууд үгэеэ ойлголсобо. ...энэй ёhоор, али али тала хадаа харилсаануудайн...оултайгаар хурсадалгада хүргэжэ шадахаар ушар ...ай тохёолдолгые зайсуулхын, өөhэдынгөө хоорон... ...и нэгэ талын ба бусад оронуудай хоорондо ядерна ...й hүжэрэлгые зайсуулха зорилгоор сэрэгэй зүрил...ргахагүйн тулада ябуулга хэхэбди гэжэ үгэеэ ...соо.

СТАТЬЯ II

1-дэхи статьягай ёhоор, мүн энэ статья соо заагдаhан зорилгые дүүргэлтэ болгон, али али тала хадаа уласхоорондын эб найрамдалда, аюулгүй байдалда түбэг татажа болохоор оршон байдалда нүгөөдэ таладаа эсэргүүгээр, нүгөөдэ талынгаа союзнигуудта эсэргүүгээр, мүн бусад оронуудта эсэргүүгээр хүсөөр заналта хэхэhээ гү, али тэрэниие хэрэглэхэhээ алишье тала бэеэ бариха гэжэ үгэеэ ойлголсоо. Өөрынгөө гадаадын политикые тодорхойлходоо, уласхоорондын харилсаануудай талаар ябуулгануудые хэхэдээ, эдэ hанамжануудые тэдэнэр хүтэлбэри болгохо гэжэ хоёр тала хэлсээ.

СТАТЬЯ III

Тус хэлсээнэй уг зорилгонуудта тааруугаар бэе бэетэеэ, бусад оронуудтай өөhэдынгөө харилсаануудые хүгжөөхэ уялгануудые хоёр тала абана.

СТАТЬЯ IV

Хэрбээ ямаршьеб үедэ хоёр талын хоорондохи гү, али али нэгэ талын ба бусад оронуудай хоорондохи харилсаануудай муудажа, ядерна тулалдаанда хүргэхэшүү болоод байгаа hаань гү, али тус хэлсээндэ хабаададаггүй бусад оронуудай хоорондохи харилсаануудай муудажа, СССР-эй ба США-гай хоорондо гү, али нэгэ талын ба бусад оронуудай хоорондо ядерна тулалдаанда хүргэхэшүү болоод байгаа hаань, Советскэ Союз ба Холбоото Штадууд тус хэлсээнэй дүримүүдтэ тааруугаар ябуулга хэжэ, бэе бэетэеэ дары зүбшэжэ, энэ хэсүү байдалые зайсуулхын тулада бүхы хүсэлэл оролдолгоёо гаргаха байна.

СТАТЬЯ V

Тус хэлсээнэй 4-дэхи статьягай ёhоор, боложо байhан зүбшэлнүүд ба тэрэнэй дүнгүүд тухай алишье тала ООН-ой Аюулгүйн Соведтэ, ООН-ой генеральна секретарьта, союзна гү, али бусад оронуудай правительствануудта hаадгүйгөөр мэдээсэжэ шадаха байна.

СТАТЬЯ VI

Тус хэлсээн юундэшье хамаарха гү ,али юушье hуларуулха ёhогүй гэбэл:

а) ООН-ой Уставай 51-дэхи статьягаар хараалагдаhанай ёhоор, гансаараа гү, али хамтаараа өөрыгөө хамгаалхэ зайлашагүй эрхэдэ;

б) ООН-ой Уставай дүримүүдтэ, тэрэ тоодо уласхоорондын эб найрамдал ба аюулгүй байдал дэмжэлгэдэ гү, али hэргээлгэдэ хамаатай дүримүүдтэ;

в) договорнууд, хэлсээнүүд болон бусад зохихо документнүүдэй ёhоор өөрынгөө союзнигууд гү, али бусад оронууд тушаа али нэгэ талын абаhан уялгануудта.

СТАТЬЯ VII

Энэ хэлсээн болзоргүй саг соо хүсэндөө байха.

СТАТЬЯ VIII

Тус хэлсээн гар табигдаhан сагhаа хүсэндөө орохо.

1973 оной июниин 22-то Вашингтон городто хоёр хэhэгээр, тус тустаа ород ба англи хэлэн дээрэ зохёогдон баталагдаа, тиихэдэ алишье текстнь аб адли хүсэтэй.

Совет Социалис Республикануудай Союзай зүгhөө
Л. И. БРЕЖНЕВ,
КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь.

Америкын Холбоото Штадуудай зүгhөө
Ричард М. НИКСОН,
Америкын Холбоото Штадуудай Президент.

Л. И. БРЕЖНЕВ, Р. НИКСОН КАЛИФОРНИ ОШОХОЁО МОРДОБО

...ШИНГТОН. (ТАСС). ...американ хөөрэлдөө... ...е үргэлжэлүүлхын ту... ...КПСС-эй ЦК-гай Гене... ...секретарь Л. И... ...ев США-гай Президент, Р. Никсонтэй хамта США-гай Президент Р. Никсонэй Сан-Клементдэхи (Калифорни) байрада самолёдоор ниидэн ошохоёо Вашингтонhоо мордобо.

СССР-эй, США-гай хоорондохи худалдаа наймаанай экономическа харилсаа хүгжөөхэ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Байгша оной октябриин 31 болотор Совет Социалис Республикануудай Союзай худалдаа наймаанай түлөөлэлгэтэ эмхи Вашингтондо, Америкын Холбоото Штадуудай коммерческэ бюро Москвада нээхэ тухай протоколдо июниин 22-то гар табигдаа.

Американ-совет худалдаа наймаанай палата байгуулгатай холбоотой асуудалнуудаар протоколдо мүн-лэ гар табигдаба.

Эдэ хоёр протокол СССР-эй, США-гай хоорондохи худалдаа наймаанай-экономическа харилсаа холбоо саашадань хүгжөөлгэдэ шухала удха шанартай байна.

СССР-эй правительствын даалгабаряар — СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай министр Н. С. Патоличев, США-гай правительстын даалгабаряар — экономическа асуудалнуудаар президентын туhалагша, США-гай финансын министр Дж. Шульц протоколнуудта гар табяа.

...АЛШАД ЗУҺАЛАНДАА ТҮБХИНЭБЭШЬЕ...

...гай совхозой малшад ...баадаар холын бэлшээ...ража захалаа. Хөөмэй, ...Мойhото, Сагаан Нуга, ...Горхоной бэлшээринүүд ...й центрhээ 70—80 ки... болохо. Иимэ холын ...идэ үхэршэн — 141 ...үхэр харууhалдаг Зоя ...ва, 116 буруу хашараг ...г Цырендулма Тагаро... хашараг даажа абаhан ...има Ванданов. 121 ...харууhалдаг Цымбыл ...болон бусад түрүүлэн...

...ахын хонидой 44 ота... ...аландаа ороо. Зарим ...хонишод үшөө май hа...эр зунайнгаа байрада ... Хори тосхонhоо яба...н хүүргээр гараад, На... ...ые урдуурнь, баруу... (hара зүб) тойроод ор... Анаа голые үгсэжэ хо...арба гаран отара ...ээ холошье бэшэ жэ... Эгээл түрүүшынь ...-Доржо Шираповай Наран-Хадын хормойдо ...али Анаа голой хойто ...байрланхай. Нүхэр Ши... ...онидоо адуулгада үг... эртэ гаргадаг, үдэшэ ...лотор адуулдаг зан... ...ябахада модогүй, хал... ...гойнууд жэрылдэхэ. Анаа голой хойто эрье шадар шиигтэй, намаглиг газар хэргадана. Эндэ олон тоото хонид бэлшэнэ, дуран соогоо үhална, хэбтэжэ амарна.

Тээ саанань Очир Сахияевай отара харагдана. Энэ отарада 593 толгой эрье хонид. Нүхэр Сахияев пенсионер хүн. Совхоздомнай хонишод дутаа, ногоо ургатар хонидыемнай хаража туhалалсыт гэжэ совхозой директор нүхэр Жамсуевай хандахада, пенсионер Сахияев зургаан зуугаад эрье хонидые даажа абаа hэн. Тэрэ гэhээр таба hара үнгэрөө. Үбhэ хоолоор дутамаг, малшадта бэрхэшээлтэй үбэлжэлгын болобошье, хонишон Сахияев эсэхэ сусахые мэдэнгүй ажаллажа, харууhалжа байhан эрье хонидоо ногоон дээрэ гаргажа шадаа.

Саашаа ошоходо түлгэ хонидые харууhалдаг Пунсык Жамбаловай, эхэ хонидой Юрий Тикшеевэй. hубай хонидые харууhалдаг Дансаран Дандаровай, эхэ хонитой Галина Доржиевагай, Бадмажап Доржиевай. СССР-эй Верховно Соведэй депутат Зоя Шоймполовна Жамсарановагай, Бадмажап Балданжаповай отаранууд Анаа голые үгсэжэ жэрылдэнэ. Эдэнэр зунайнгаа байрада орожо түбхинэнхэй.

Хонишодой хоорондо дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ Галина Дубшановна Доржиева түрүүлэнхэй. Тэрэ харууhалжа байhан 503 эхэ хонинhоо 530 хурьга абажа, ногоон дээрэ гаргаа. Ондоогоор хэлэхэ болоо hаа, 100-hаа 105 болоно. Галина Дубшановна урдань совхоздоо трактористаар хүдэлhэн, оренбургска аргаар хонин хайшалха мүрысөөнэй республикын чемпион, hүүлшын хэдэн жэлдэ эхэ хонидые харууhалха зуураа, 100 эхэ хонинhоо 100—105 хурьга абадаг, хонин бүрихөө 3,0—3,5 килограмм ноохо хайшалдаг совхозой түрүү хонишодой нэгэн. Хурьга абалгаар совхоз соогоо мүнөө жэлэй чемпион. Иимэл хадань тус совхозой № 3 отделениин ажалшад Галина Дубшановнагаа ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадаар hаяхан нэгэн дуугаар hунгаба. Нүхэр Доржиева hунгагшадайнгаа этигэл найдабариие дүүргэхэшье байха.

Зунай бэлшээридэ тус ажахын Онинборскын болон Буламай мал адуулагшад мүн лэ хаhа саг соогоо гаранхай.

Буламай hаалиин гүүртэ Үдэ голой саада бэедэ бэлшээри hайтай Доодо-Шугыда ошонхой.

Совхозой хүтэлбэрилэгшэд илангаяа зуhаланда, холын бэлшээридэ гараhан малшадтаа бодото анхарал хандуулха зорилготой. Ниитэ политическэ асуудалаар, уласхоорондын байдал, нютагай Соведүүдэй hунгалта, республикын 50 жэлэй ой тухай, ажахын абаhан уялгануудаа хэр зэргэ дүүргэжэ байhан тушаа элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые хаhа саг соонь үнгэргэхэ, нүүдэл библиотечкэнүүдые эмхидхэхэ, газетэ болон журналнуудые малшадта дары асаржа байха уялгатай.

Гэхэ зуура энэ хүдэлмэридэ шухала анхарал үшөөл хандуулагдаагүй байhаар гэхэдэ, ехэ алдуу болохогүй. Холын бэлшээридэ, зуhаландаа гараhаар малшад hара гэхэ гү, али hара хахад шахуу боложо байна. Энэ үе соо малшадай дунда hонирхолтой хөөрэлдөөнүүд тон үсөөн үнгэргэгдэнэ, малшадай захиhан газетэ болон журналнууд болзор соогоо тараагданагүй. Анаа голые үгсэжэ зуhаланда ороhон хонишодой, мүн Хойто-Асын зарим хонишодой малайнь байра байдал гэр байрань задагай зайдан байhаар. Малшад зуhаландаа зөөжэ ерээд. өөhэдөө хашаа хорёогоо, гэр байраяа заhабарилха баатай болоо бшуу. Зарим малшадай гэр байрань орохын аргагүй байшоо. Пеэшэн заhабарилха, сонхо шэллэхэ, хорёо хотоёо бариха ябадал ушараа. Эдэ бүгэдые уридшалан хэжэрхёод, малшадаа зуhаланда оруулха байгаа бэшэ гү? Теэд совхозой хүтэлбэрилэгшэд, профсоюзай эмхи тиигэжэ шадаагүй зэмэтэй.

— Гэрэймнай полой нэгэ плаха үгы байшоо, пеэшэмнай эмдэрхэй байгаа, зөөжэ ерэhэн хойноо өөhэдөө заhаабди, гэрнай бороогой ороо hаа дуhаалха, бидэ 8 ухибүүтэйбди, баганууд юм. Гэрнай ехэл уйтан, будагдаашьегүй байна, —гэжэ хонишон Мэдэгмаа Тыкшеева урмаа хухаранги хөөрэнэ.

Иимэрхүү дутагдалнуудые хонишод Дансаран Дандаров, Очир Сахияев, Пунсык Жамбалов болон бусад мэдүүлнэ. Үнэхөөрөөшье Анаагай совхозой дирекци, партком, рабочком холын бэлшээридэ, зунай байрада гараhан малшадтаа шухала анхарал хандуулаагүй байhаар, тэдэнэй эрилтые хүсэд ханганагүй.

Ушар иимэhээ эдэ дутуунуудые дары усадхаха хэмжээ абаха ёhотой.

Д. ДОРЖИЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Коммунист Федор Тармаевич Пономарев Улаан-Үдын локомотивна депогой эрхим машинист гэжэ суурхадаг.

Тэрэ хорин табан жэлэй турша соо эндэ ажаллахадаа, паровоз, электровозуудые жолоодохо баян дүршэлтэй.

Зураг дээрэ: электровозой машинист Ф. Т. Пономарев.
П. БУРМАКИНАЙ фото.

РЕСПУБЛИКАДА

УЛААН ТУГ БАРЮУЛАГДАБА

Үсэгэлдэр Улаан-Үдэ хотодо Соведүүдэй байшангай конференц-зал соо республикымнай түрүү малшад, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, КПСС-эй райкомуудай нэгэдэхи секретарьнар, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр, республикын хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд суглараа. Энэ суглаан дээрэ РСФСР-эй хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ министрэй орлогшо **В. П. Никонов** 1973 оной 1-дэхи кварталда мал ажалай продуктнуудые ехээр абахын, бэлэдхэхын, малай, шубуунай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ нэгэдэхи hуури эзэлhэнэй түлөө РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи мүнгэн шан республикадамнай барюулаа.

Республикада дамжуулгын Улаан туг барюулhантай дашарамдуулан, туйлаhан амжалтануудаа улам батадхажа, 1973 оной түрүүшын хахад жэлдэ гүрэндөө мал ажалай продуктнуудые тушааха, худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ, малшадай мүрысөөе бүри хүсэтэйгөөр үргэлжэлүүлхэ тухай КПСС-эй Хэжэнгын райкомой нэгэдэхи секретарь **Б. Д. Ангархаев,** Зэдын аймагай «Мир» колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат **Д. Ю. Цыбикжапов,** Кабанскын совхозой директор **А. И. Хмелёв** гэгшэд үгэ хэлэhэн байна.

Суглаан дээрэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. Модогоев** дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ, республикада барюулагдаhан энэ Тугые алдангүйгөөр абажа ябахын тула юу хэхэ байhан тухай тодорхойгоор тогтоhон байна.

АЛДАРТА ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

БУЛТАНАЙ ХУСӨӨР

Малшадай дунда дэлгэрhэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоhон тухайгаа Улаан-Үдын аймагай колхоз, совхозуудай малшад болон hаалишад мэдүүлhэн юм. Тус аймагай малшад хахад жэлэй туршада 75.960 центнер hү гүрэндэ тушааха түсэбэйнгөө дүүргэлтые июниин 20-ной байдалаар 76.010 центнертэ хүргөө.

Түсэб, даабариин амжалтатайгаар дүүргэлтэдэ «Маяк», «Восход», «Искра» колхозуудай малшадай одуулhан хубитань ехэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Мүн «Авангард», «Советская Россия» колхозууд, «Байкал» учхоз түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ.

Аймагай малшад түрэл республикынгаа алдарта 50 жэлэй ойн баярые нэрэтэй солотойгоор угтаха хэрэгтэ ехэхэн амжалта туйлажа шадаа гэжэ хэлэхэ бологдоно.

С. БАГЛАЕВ.

ШАДАБАРИ ЕХЭТЭЙШҮҮЛ ШАЛГАРАА

hаяхан «Путь к коммунизму» колхозой тарялан дээрэ аймагай ажахынуудай механизаторнууд сугларжа, hонирхолтой мүрысөө үнгэргэбэ. Газар хахалагшадай мүрысөөн аймаг дотор дүрбэдэхи жэлээ үнгэргэгдэнэ. Колхоз, совхозуудай эрхим бэрхэ механизаторнууд мүрысөөндэ хабаадажа, өөhэдынгөө бэлиг шадабари харуулба.

Үнгэрэгшэ жэлэй аймагай чемпион Карымской мүрысөөнэй туг үргэбэ. Үдэшэ орой болотор булад хүлэгүүдэй таршаганаан замхабагүй. Эндэ «Прибайкальский» совхозой үнинэй тракторист Александр Иннокентьевич Горновской «1973 оной аймагай чемпион» гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Нёдондо жэлэй мүрысөөндэ энэ нүхэр гурбадахи hуурида гараhан юм. Хабартаа Александр Иннокентьевич өөрынгөө ДТ-75 түхэлэй трактораар 10 үдэрэй туршада 90 гектарта хартаабха таринжа, даалгагдаhан ажалаа «hайн» гэhэн сэгнэлтэтэйгээр дүүргэhэн юм.

Залуушуулай дундаhаа энэл совхозой тракторист Василий Трушицин түрүү hуури эзэлжэ, КПСС-эй райкомой, аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамота үнэтэ бэлэгтэйгээр абаа. Иимэ түхэлэй заншалта мүрысөөн аймагай механизаторнуудай бэлиг шадабаряа дээшэлүүлхэ хэрэгтэ горитойхон нүлөө үзүүлнэ гэжэ онсо тэмдэглэхэ шухала.

Украиныя механизаторнуудай гаргаhан үүсхэлые hайшаан дэмжээд, тарилгын хойноhоо харууhа hайнаар хэхэ хүдэлмэриие эмхи гуримтайгаар ябуулжа, тарянай hайн ургаса хуряажа абахаар тэдэнэр шиидэбэ. Бригада, звенонуудта үнгэрhэн суглаанууд дээрэ дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялгануудые тэдэнэр баталан абаа. Таряа хуряалгаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр үсөөхэн үдэрэй туршада дүүргэхын тула аймагай механизаторнууд комбайнуудаа hайнаар заhабарилха гэжэ хэлсэбэ.

К. МОЛЧАНОВ.
Прибайкалиин аймаг.

МҮНӨӨДЭР—СОВЕТ ЗАЛУУШУУЛАЙ ҮДЭР

ҮҮРГЭ, ХАРЮУСАЛГАМНАЙ ЕХЭ

Мүнөөдэр—совет залуушуулай үдэр. ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо соносхогдоһон совет залуушуулай Бүхэсоюзна фестиваль мүнөөдэр дүүрэбэ. Манай Буряадай залуушуул бүхы совет ороной хүбүүд, басагадтай хамта энэ үдэрые тэмдэглэжэ байна.

Совет залуушуулай Бүхэсоюзна фестиваль үнгэргэхэ тухай абаһан тогтоол соогоо ВЛКСМ-эй Центральна Комитет фестивалиин гол зорилгонуудые иигэжэ тодорхойлһон байна гэбэл: залуушуулые коммунис үзэл бодолтойгоор, СССР-эй арадуудай хани барисаанай, совет патриотизмын, пролетарска интернационализмын үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ комсомол, залуушуулые эдэбхитэйгээр хабаадуулха, тэдэнэй политическэ болон ажалай эдэбхи хүгжөөхэ, залуушуулые ажалда коммунис ёһоор хандадагаар хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй шадабари мэргэжэл, юрэнхи эрдэм мэдэрэл дээшэлүүлхэ зорилго табигдаһан байгаа.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, фестивалиин программа республикын комсомолой организацинуудай гансахан энэ жэлдэ бэшэ, мүн ерэхэ жэлнүүдтэ шиидхэхэ программань болоно бшуу.

Фестивалиин үедэ республикын комсомолой организацинууд гол анхаралаа юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ хандуулһан байна.

Байгша оной 5 һарын түсэб республикын ажалшадай амжалтатайгаар дүүргэһэндэ комсомол, залуушуулай үүргэнь бага бэшэ юм.

Бүхэсоюзна фестивальда, түрэл республикынгаа байгуулагдаһаар 50 жэлэй алтан ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, Буряадай залуу хүбүүд, басагад дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байгаа. «Табан жэлдэ — габшагай ажалаа, шадабари мэргэжэлээ», «Бага гаргашатайгаар эрхим шанартай ехэ продукци!» гэһэн уряа доро социалис мүрысөөн дэлгэрһэн байна.

«Табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэб 9 һарын туршада!» гэһэн «Теплоприбор» заводой комсомолец слесарь Алексей Плюснинэй үүсхэлые ВЛКСМ-эй обкомой бюро һайшаагаа һэн. Мүнөө предприяти бүхэндэ энэ үүсхэлынь дэмжэгдэнхэй. Үнгэрһэн 5 һарын дүн хаража үзэбэл, 6 мянга гаран залуушуул түсэбтэ даабаряа үлүүлжэ ябана.

«КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө» гэһэн бүхэсоюзна ленинскэ шалгалтада хабаадалсаһан 100 мянга гаран комсомол, залуушуул табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэб дүүргэлгэдэ хабаадалсаха комплексно түсэб өөһэдтөө зохёогоо.

Табан жэлэй түсэб дүүргэхын тулада бүхы арга боломжонуудаа, нөөсэеэ хэрэглэхэ шухала. Иимэ арга боломжонуудай нэгэн гэбэл, залуу хүдэлмэришэдэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлгэ болоно. Энээндэ мэргэжэл мэргэжэлээрнь конкурс-харалга үнгэргэлгэ ехээр нүлөөлдэг байна. Конкурсдо хабаадалсахадаа, тэдэнэр коммунис ажалай һургуулинуудта, техническэ кружогуудта, аха нүхэдэйнгөө туһаламжаар олоһон, һураһанаа харуулдаг, түрүү дүй дүршэл халан абадаг ха юм.

Иимэ конкурс-харалгануудые үнгэргэхэ талаар республикадамнай, фабрика ба заводуудта, колхоз болон совхозуудта зарим дүй дүршэл бии болоо. Гансахан энэ жэлэй эхилһээр токарь, слесарь, фрезеровщик, повар, кондитер, тракторист-машинист, малай фермэнүүдтэхи механизм тааруулан заһадаг мастернуудай, телеграфистнуудай мэргэжэлээр республиканска конкурснууд үнгэргэгдөө. Үнеэдые машинын аргаар һаадаг залуу мастернууд июниин 29—30-да мүрысэхэ байна.

Буряадай комсомолшуудай хамаардаггүй, хабаададаггүй ажал хэрэг республикадамнай үгы юм гэжэ хэлэбэл, алдуу болохогүй. Тэдэнэй дундаһаа эгээл гол шухалань гэбэл, 1973 ондо мал ажалай продукци дээшэлүүлхын, тэжээлэй бата бэхи бааза байгуулхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалга болоно.

Мүнөө үедэ республикын колхоз, совхозуудта 12 мянга гаран залуу хүбүүд, басагад, комсомол-залуушуулай 411 коллектив ажаллана.

«Мал ажал — комсомолой габшагай хэрэг» гэһэн ВЛКСМ-эй ЦК-гай IV пленумэй уряа бэелүүлэн, ВЛКСМ-эй обком, райкомууд, комсомолой комитедүүд гол анхаралаа залуушуулые мал ажал дээрэ хүдэлхөөр эльгээхэ хэрэгтэ хандуулна. Мүнөө мал ажал дээрэ 3 мянга гаран комсомолшууд ажаллажа байна. Тэдэнэй ажалай намтарта һайн һайхан хэрэгүүд олон.

Зэдын комсомолшууд залуу хонишодой мүрысөөндэ эхи табиһан. «100 эхэ хонин бүриһөө 102 хурьга абаха, эхэһээнь һалгаатар хурьган бүхэнэй шэгнүүрые 22 килограммда хүргэхэ, хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо хайшалха» — иимэ уялгануудые «Коммунизм» колхозой Виктор Цыреновэй хүтэлбэрилдэг комсомол-залуушуулай бригада абаад, социалис мүрысөөндэ оролсохыень нүхэдтөө хандаһан байгаа.

Энэ үүсхэлыень тус аймагай Борьёогой совхозой, «Мир» колхозой, мүн бусад ажахынуудай хонишодой комсомол-залуушуулай бригаданууд үргэнөөр дэмжэһэн байха юм.

100 эхэ хонин бүриһөө 100—100 гаран хурьга абадаг залуу хонишодой тоо жэлһээ жэлдэ олошорно. Үнгэрһэн 1972 ондо иимэ амжалта республика доторнай комсомол-залуушуулай 18 бригада туйлаһан байбал, энэ жэлдэ 25 бригада зуутанай тоодо ороо.

Үбэлжэлгын үедэ һү һаали дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл мүн лэ ВЛКСМ-эй комитедүүдэй анхаралда байгаа гээшэ. Энэ талаар Алтайн совхозой комсомол-залуушуулай һаалиин фермын гаргаһан үүсхэлые ВЛКСМ-эй обкомой бюро һайшааһан, энэ үүсхэлынь комсомол-залуушуулай һү һаалиин фермэнүүдэй олон коллективүүдтэ халуунаар дэмжэгдээ һэн.

Хабарай тарилгада бэлэдхэхэ, тэрэнниис саг болзортонь һайн шанартайгаар үнгэргэхэ тушаа ВЛКСМ-эй обком, райкомууд, комитедүүд ехэ һаналаа табяа, оролдолго гаргаа гээшэ. Нагшэбхэ ба минеральна үтэгжүүлгэ тарялан дээрэ гаргаха ажал комсомол, залуушуул гол түлэб даажа абаа һэн. Хабарай тарилга дээрэ комсомол-залуушуулай 1.115 агрегат хүдэлжэ гараа. Шэнэ газар хахалалгада комсомол-залуушуулай 175 бригада, звено эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Хүдөөгэй залуушуулай мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин дүй дүршэлтэй ветеранууд ехэ үүргэтэй, комсомолой организацинуудта ехэ туһаламжа хүргөө. Энээнэйнь түлөө Социалис Ажалай Герой Евлампий Павлович Бутаковто, Ленинэй ба Ажалай Улаан Тугай орденуудай кавалер Василий Иванович Каленовто, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Зоя Жамсарановада, Социалис Ажалай Герой Гомбосурун Гончиковна Цыремпиловада, мүн бусад олон аха нүхэдтэ бидэнэр мүнөөдэр — совет залуушуулай үдэр комсомолой баяр баясхалан хүргэнэбди.

Мүнөөнэй үе сагта ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсахын тулада эрдэм хэрэгтэй. Һуралсаха гээшэ комсомол, залуушуулай эрхэнь, уялгань мүн. «Коммунизмда һуралсаха!» гэһэн Ленинэй захяа заабарииие Буряадай залуушуул нангинаар бэелүүлжэ байна. 1972—1973 оной һуралсалай жэлдэ ажаллажа байһан 42.337 залуушуул элдэб һургуулинуудта һуралсажа гараа. Нмагтал комсомолой политһуралсалай системэдэ 20.213 комсомол, залуушуул һуралсаһан байха юм. Һайнаар һуража, үйлэдбэридэ, ниитын хүдэлмэридэ шалгарһан республикын 387 комсомолшууд КПСС-эй зэргэдэ абтаа.

«Манай ленинскэ комсомол» гэһэн программа шудалһан 675 залуу хүдэлмэришэн, колхозник ВЛКСМ-эй гэшүүд болоо. Залуушуулай дунда комсомолой организацинуудай ябуулдаг бүхы үзэл сурталай, политическэ хүдэлмэри тэдэниие марксистско-ленинскэ үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ, тэдэнэрэй ажалай ба ниитын эдэбхи-үүсхэл хүгжөөхэ хэрэгтэ зорюулагдана.

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын байгуулагдаһаар алдарта 50 жэлэй ой ойртожо байна. 90 шахуу үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэд интернациональна нэгэ бүлэ болоожо республикадамнай ажаллана. Комсомолой бүхэсоюзна габшагай барилганууд — Гусиноозёрско ГРЭС, Сэлэнгын ЦКК манай Совет ороной олон үндэһэ яһата залуушуулай хани барисаанай һүлдэ болонхой.

Манай республикада залуушуулые интернациональна үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдана. Олон һургуулинуудта интернациональна хани барисаанай клубууд хүдэлнэ. Тэндэ һонирхолтой уулзалганууд, хани барисаанай үдэшэнүүд үнгэргэгдэнэ, клубай гэшүүд хилын саанахи үетэнтэйгөө бэшэлсэнэ.

Бидэнэр—интернационалистнарбди. Эдэ үгэнүүдые манай комсомол, залуушуул омогорхолтойгоор хэлэдэг. Вьетнамда туһалха жасада, эрхэ сүлөөгэйнгөө түлөө тэмсэжэ байгаа оронуудай, мүн залуушуул болон студентнэрэй Бүхэдэлхэйн X фестивалиин жасада республикын комсомолой организацинуудһаа хэдэн мянган түхэриг ороһон байна.

Үдэр ерэхэ бүри залуушуулай Бүхэдэлхэйн фестиваль ойртожо байна. Энээндэ манай Буряадайшье комсомолой түлөөлэгшэд—социалис мүрысөөндэ, залуушуулай Бүхэсоюзна фестивальда илагшад хабаадалсаха юм.

Мүнөөдэр — совет залуушуулай үдэр. Республикын хото городуудаар, һуурин тосхонуудаар залуушуул һайндэрлэжэ байна.

Үетэн бүхэндэ үе саг өөрын эрилтэ табидаг. Бидэнэртэ, далаад оной залуушуулда, эдэ эрилтэнүүдынь КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр, парти ба правительствын абаһан тогтоолнуудаар тодорхойлогдонхой. Республикын залуу хүбүүд, басагад өөһэдыгөө юһэдэхи табан жэлэй ажалай фронт дээрэ тоолоно. Үйлэдбэриин хүгжэлтые үргэдхэжэ, ашаг үрынь дээшэлүүлһэнэй, научно-техническэ хүгжэлтын туйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэһэнэй, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй үндэһэ һуури дээрэ арадай материальна ба культурна хэмжээе эрид дээшэлүүлхэ гэһэн КПСС-эй XXIV съездын табиһан шухала зорилго комсомол, залуушуул бүхы арадтаа хамта шиидхэжэ байна.

В. РАДНАЕВ,
ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь.

ТҮРЭЛ ПАРТИИНГАА ПОЛИТИКЫЕ ХАЛУУНААР ДЭМЖЭНЭБДИ!

ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛГАДА ТУҺАТАЙ БАЙХА

Үнгэрэгшэ жэлэй май һарада Советскэ Союзай, Америкын Холбоото Штадуудай правительствануул медицинскэ наукын, арад зоной элүүрые хамгаалгын талаар хэлсээнүүдые баталһан байгаа. Дэлхэй дээрэхи эгээл томо хоёр гүрэнэй медицинскэ эрдэмэй туйлалтануудые, элүүрые хамгаалгын талаар түрүү онол аргануудые хубаалдан абалсажа, алишье орондо хэрэглэн ажаллаха арга боломжо тинхэдэ нээгдээ һэн. Эдэ хэлсээнүүдые Совет ороной врачнар, тэрэ тоодо Улаан-Үдэ хотодохи уушханай үбшэ эмшэлдэг больницын бүхы хүдэлмэрилэгшэд ехэтэ һайшааһан юм. Хэлсээнүүдээр хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ талаар жэл соо нилээд юумэн хэгдээ, саашадаашье хэгдэхэ гэжэ һанагдана.

США-гай Президент Р. Никсонэй уряалаар КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев мүнөө албанай хэрэгээр Холбоото Штадуудта ошоод, хөөрэлдөөнүүдые хэһэн байна. Дэлхэй дээрэ эб найрамдал улам бэхижүүлхэ, улад зондо зол жаргал хангаха хэрэгтэ эдэ хөөрэлдөөнүүдэй ашатай туһатай байха байһандань бидэнэр этигэнэбди.

Медицинын хүдэлмэрилэгшэдые эгээл амгалан мэргэжэлтэн гээд хөөрэлдэдэг болонхой. Ушар иимэһээ бидэнэр — Улаан-Үдын уушханай үбшэ эмшэлдэг больницын хүдэлмэрилэгшэд нүхэр Брежневэй албанай хэрэгээр айлшалга хадаа хоёр ороной хоорондохи холбоо барисаа бэхижүүлгэдэ, медицинскэ наукын туйлалтануудые улам үргэнөөр хэрэглэлдэг болохо хэрэгтэ ехэ нүлөөтэй байха гээд найданабди. Түрэл партимнай дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха политика арад зоной аша туһада зорюулагдана гэжэ мэдэрнэбди.

Д. ОХИНОВ,
врач.

ЭРХИМ АЖАЛААРАА ХАРЮУСАХАБДИ

Улаан-Үдэ хотын ажалшадай захилаар элдэб зүйлэй хубсаһа оёдог манай «Байгал» нэгэдэлэй бүхы хүдэлмэришэд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневэй Америкэ ошоһон ушарые ехээр һайшаан дэмжэнэ.

Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхэ, хани барисаа һайжаруулха үүргэтэй энэ аянцалга партиин XXIV съезд дээрэ баталан абтаһан шиидхэбэринүүдэй бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байһые гэршэлнэ гэжэ манай нэгэдэлэй бүхы оёдолшод нэгэн дуугаар мэдүүлээд, саашадаа улам һайнаар ажаллаха хүсэлтэй.

Манай нэгэдэлэй 3-дахи, 4-дэхи, мүн 6-дахи ательенүүдэй оёдолшод мүрысөөндэ түрүүлжэ, хахад жэлэйнгээ даабари 18—12 үдэрөөр урид дүүргээд, саашадаа бүри һайнаар ажаллаха зорилготой.

Нүхэр Л. И. Брежневэй һайн һайхан үүргээ амжалтатайгаар дүүргэхэ байһанда манай нэгэдэлэй оёдолшод найдана.

А. ТАТАРНИКОВА,
Улаан-Үдын оёдолой «Байгал» нэгэдэлэй парторганизациин секретарь.

АМЖАЛТА ХҮСЭНЭБДИ

Пропагандист, «Знание» бүлгэмэй гэшүүн хадаа би үе үе болоод лэ СССР-эй уласхоорондын байдал тухай ажалшадай үмэнэ лекци, элидхэл хэдэг, элдэб асуудалаар хөөрэлдөө үнгэргэдэг байнаб. Коммунис партиин, Совет правительствын гадаадын политика тухай, КПСС-эй ЦК-гай энэ талаар эдэбхи үүсхэлые, илангаяа уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал һуларуулха, эб найрамдал хангаха талаар абажа байһан хэмжээ ябуулгануудые ажалшад ехэтэ һайшаадаг, дэмжэдэг байна.

Мүнөөшье КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневэй албанай хэрэгээр Америкын Холбоото Штадуудта ошоһониинь, КПСС-эй XXIV съездын хараалһан эб найрамдалай Программа бэелүүлгэтэй хабаатай, үргэн олонниитын аша туһада зорюулагдана гэжэ һайса ойлгоно.

Эб найрамдалта үе сагта ажаһуужа байһандаа бидэнэр баяртайбди, эб найрамдалай политика ябуулгадань манай партида, тэрэнэй Центральна Комитедтэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэ ехэ амжалта хүсэнэбди.

С. НИМАЕВ.
Яруунын аймаг.
Гүндэ тосхон.

БАЯСАМААР БАЙНА

Сэлмэг хүхэ тэнгэри, амгалан дайдын жэгүүртэнэй хүгжэм, дуун юун һайхан гээшэб! Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадаһаншье, хабаадаашьегүй зон, хүгшэн залуугүй — бултадаа аалин дуулин байгаалиин амгалан хүгжэмые ондоо гэжэ буруу абяан бү таһалаг гэжэ шүтэдэг гээшэ.

Энэ талаар манай Коммунис парти, Совет правительство ехэ ажал ябуулганууды бэелүүлнэ. Партиин XXIV съезд дээрэ баталан абтаһан эб найрамдалай программа удаа дараалан бэелүүлэгдэнэ гэжэ бидэнэр хаража байнабди. Мүнөөшье КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президумэй гэшүүн нүхэр Л. И. Брежневэй Америкэ ошоод хэлсээнүүдые хэһэниинь энээнэй гэршэ мүн болоно. Энэ үйлэ хэрэгэй маша һайшаалтай байһаниинь бүгэдэндэ эли.

Дайнай хойто тээхи олон жэлнүүдтэ СССР США хоёрой хоорондохи харилсаан тиимэ хүйтэбэр, зарим үедэ бүри харшашье шэнжэтэй болодог һэмнай даа. Энээнэй һүүлээр эдэ хоёр ороной хоорондохи харилсаанай һайжархадань, бидэнэр, бүхы совет хүнүүд, илангаяа Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагшад сэдьхэлээ ханажа, баярлажа байһамнай ойлгосотой.

Дайн байлдаанай бүхы шэрүүн хатуу байдалые бэсэрээ туйлажа, дайсанай зэрлиг аашые нюдөөрөө хаража гараа ха юмбибди даа. Тиимэһээ арад зон дайн байлдаанай дариин үнэр бү үзэг лэ, харин ая гангын хоншуухан үнэрөөр амилжа ябаг лэ гэжэ шүтэнэбди.

Энээнэй тулада бидэнэр, фронтовигууд, буу жадаяа амгалан үеын зэр зэбсэгээр һэлгээд, шадалайнгаа зэргээр хүдэлөөбди, мүнөөшье ажаллажа ябанабди.

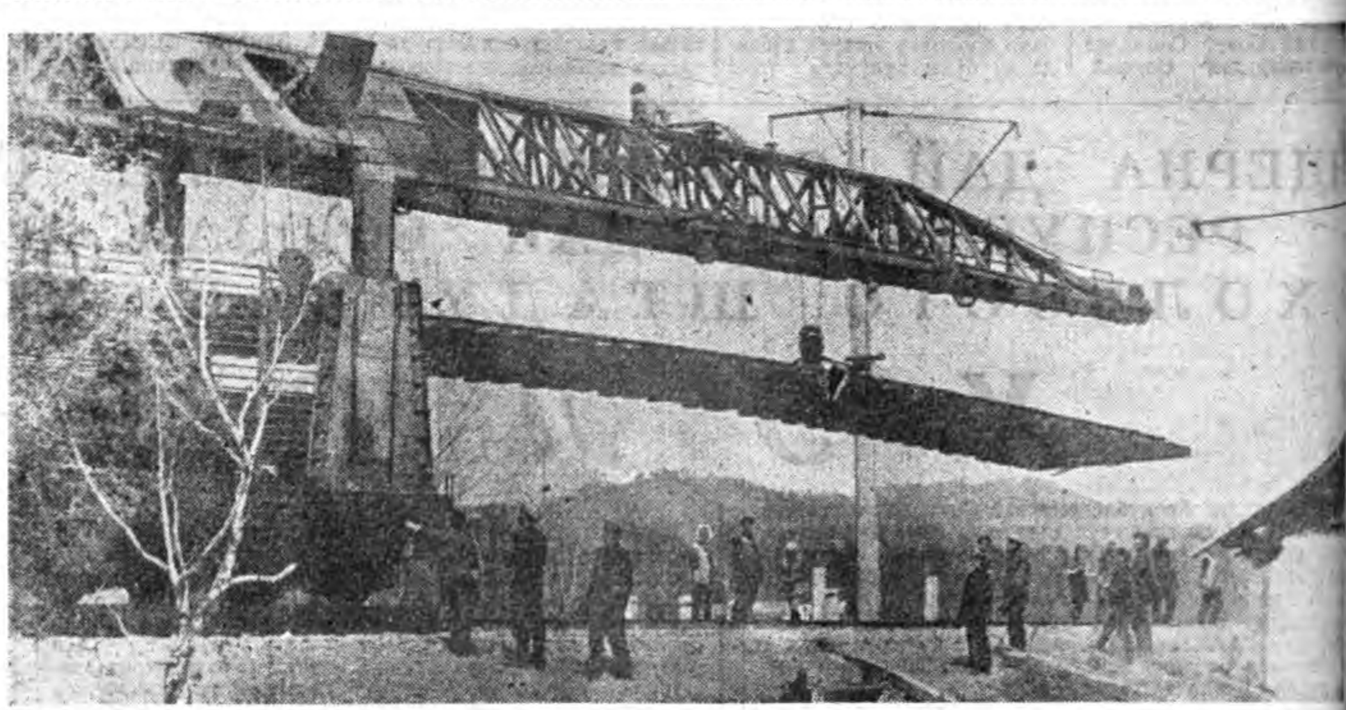
Д. МИЖИДОН,
Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагша, офицер.

ҮНЭН ЗҮРХЭНҺӨӨ ДЭМЖЭНЭБ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилхэдэ, түрэл Буряадайнгаа Цахир тосхондо байгаа һэм. Дайнай эхилһээр һарашье болоогүй байхада, Ржев шадар эльгээгдэжэ, удангүй Эхэ оронойнгоо ниислэл хото Москвае хамгаалалсан. Хатуу байлдаанда ороһон байнаб. Дайнда гансал үхэлһөө бэшыень, бултыень бэе дээрээ үзөөб, хоёр нюдөөрөө харааб.

Тиимэһээ дайн бү болоһой гэжэ хүсэжэ, һанажа ябагшаб. Түрэл партиингаа ба римталдаг хараа шугамые үнэн сэдьхэлһээ дэмжэнэб. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй США ошоод, амгалан байдалай түлөө хэлсээнүүдые хэһэндэ баяртайб.

Д. ЯМПИЛОВ,
запасай полковник.

„Космос-575" ниидхүүлэгдэбэ

Газарые тойрон дабшадаг «Космос-575» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон 1973 оной июниин 21-дэ Советскэ Союзһаа табигдаба.

Одон дээрэ тодхогдоһон аппаратура һаадгүй һайнаар хүдэлнэ. Абтаһан мэдээсэлнүүд тоололго-согсололгын түбтэ шэнжэлэгдэжэ байнхай.

САБШАЛАН ДЭЭРЭХИ ХҮДЭЛМЭРИ

Июньдэ поли ба сабшалан дээрэхи бүхы хүдэлмэри шухала, хойшолуулагдашагүй. Тэдэнэй нэгэн тэжээл бэлэдхэлгэ болоно. «Тэжээл хаһа-саг соонь бэлэдхэхэ, 1973—1974 оной малай үбэлжэлгэдэ колхоз, совхозуудай бэлдэхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол хүдөө нютагуудта үргэнөөр һайшаагдаа. Тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ арга боломжонуудые таряашад, малшад бэдэрэн олоно.

Мүнөө олон газар нютагуудта ногооной ургаса һайн. Үбһэ ногоо хуряажа абалгадань таряашад, малшадта городой зон суббото ба воскресенидэ хүдөө гаража, туһалдаг байна.

СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэһэнэй ёһоор, июниин 18-най байдалаар бүхыдөө үбһэ ба сенаж болгохын тулада 9563,9 мянган гектарай ногоон сабшагдаа. Энэ хадаа нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 1,7 миллион шахуу гектараар ехэ болоно.

Таримал ба хээрын ногоо бэлдэхэ эрхим үеые алгасангүй хэрэглэхые таряашад эрмэлзэнэ. Иимэ үбһэн нёдондоной тус үеынхидэ орходоо 4.080,6 мянган тонно ехээр бэлэдхэгдээ.

Мүнөө хаа хаанагүй ехэ анхарал хандуулагдадаг тэжээл бологшо сенаж бэлэдхэхэ хүдэлмэри һайнаар хэгдэнэ. 1.297,5 мянган тонно иимэ тэжээл бэлдэгдэжэ, түсэбэй 27 процент дүүргэгдээд байна. Энэ хадаа нёдондоной энэ үеынхиһөө миллион үлүүтэй тонноор ехэ болоно бшуу.

Үбһэнэй гурил үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ ехээр ажахынууд бэлэдхэнэ. 479,6 мянган тонно иимэ гурил бэлэдхэгдэжэ, түсэбэй 19 процентнь дүүргэгдээ.

(ТАСС-ай корр.).

Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойдо

ТҮМЭР ЗАМАЙ ЗАҺАБАРИ

Агууехэ Транссибириин магистралиин нэгэ хуби—манай Улаан-Үдын отделениин түмэр зам заһабарилагдажа байна. Ажал ехэтэй энэ хүдэлмэриин хэгдэжэ эхилһээр хоёр һара үлүүтэй саг үнгэрбэ. Энэ болзор соо ехэ юумэн хэгдээ.

Хүдэлмэришэд, механизаторнууд, мастернууд яаралтай энэ хүдэлмэри һайн шанартайгаар дүүргэхын түлөө бага бэшэ оролдолго гаргана. Манай эндэхи богони зунай үедэ ехэ хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагданхай. Зүүн Сибириин 17-дохи дистанциин, Улаан-Үдын отделениин харгы заһабарилагшад шэнэ түхэлэй рельснүүдые 93 километрэй зайда һуулгаха юм. Теэд иимэ ажал дүүргэхэнь бэлэн бэшэ гэжэ һайн мэдээжэ ха юм.

Газарай нюруугай жэгдэ бэшэ, мүн ашаанай, пассажирска поезднуудай таһалгаряагүй ябадаг манай эндэхи түмэр харгы заһабарилхань бэрхэшээлтэй. Гэбэшье харгы заһабарилагшад ажалай түрүү онол арга, капитальна заһабариин шэнэ технологи хэрэглэжэ, даабаряа урагшатайгаар дүүргэнэд.

Сүүдхэ бүхэндэ энэ ажал таһалгаряагүй хэхын тула табан часай забһарлалга харгышадта үгтэнэ. Энэ үедэ поезднууд ябуулагданагүй. Даабариин ёһоор тэдэнэр 1350 метр харгы заһабарилха, шэнэ рельснүүдые табиха ёһотой. Ажалаа һайнаар эмхидхэһэнэй, бүхы хүдэлмэришэдэй гуримтайгаар, түргэнөөр даабаряа дүүргэдэг болоһоной ашаар олонхи ушарта 1600—1800 метрэй хары заһабарилагдана.

Түмэр замшадай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Г. А. Афанасьевай даадаг путевой колонныи, А. А. Яковлевай, М. С. Субботиной хүтэлбэрилдэг бригадануудай олонхи хүдэлмэришэд, мастернууд В. И. Голубев, Н. Н. Березинцев, мастернууд В. Катаев, Е. Ковен... даабаряа һайн шанартайгаар үлүүлэн дүүргэнэ.

Харгы заһабарилагшад табан жэлэй шиидхэхы жэлдэ хэхээр хараалагдаһан бүхы ажалаа саг болзор соонь һайн шанартайгаар дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай. Ажалайнь түрүүшын үрэ дүнгүүд һайн этигэл найдабари түрүүлнэ. Түмэр зам шэнэдхэн заһабарилха, шэнэ рельснүүдые табиха хүдэлмэри хараалагдаһан болзор соогоо дүүргэгдэхэ гэжэ найдахаар.

Зурагууд дээрэ: 1. Хуучин рельс, шпала абтажа байна. 2. 25 метр утатай рельс шпалануудта холбоогдон һуулгагдаха байна.

П. БУРМАКИНА,
фототехник.

СЕССИ БОЛОБО

КАБАНСК. Һаяхан болоожо үнгэрһэн нютагай Соведүүдэй һунгалтаар һунгагдаһан ажалшадай депутадуудай Кабанскын аймагай Соведэй депутадууд 14 зарлалай аймагай Соведэй түрүүшын сессидэ сугларба.

Сесси дээрэ түрүүлэн эмхидхэлэй асуудал шиидхэгдэбэ. Аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүд һунгагдаа, гүйсэдкомой таһагуудые даагшанар баталагдаа, аймагай Соведэй саг үргэлжын комиссинууд байгуулагдаа. Ажалшадай депутадуудай Кабанскын аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшээр депутат **А. А. Данько** һунгагдаба.

Сессиин үзэмжэдэ табигдаһан хоёрдохи асуудалаар — аймагай промышленностиин, барилгын, транспортын предприятинуудта алмалта арьбалалтын гурим сахилга тухай аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо М. Д. Жарников элидхэл хэжэ, олон депутадууд үгэ хэлэһэн байна. Тус асуудалаар сесси дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

Аймагай Соведэй сессиин хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой бюрогой гэшүүн, Буряадай облпрофсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Я. С. Асеев хабаадалсажа, үгэ хэлээ.

МАНАЙ КОРР.

МАНАЙ ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭ ЭБ НАЙРАМДАЛ, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ БЭХИЖҮҮЛХЭ

ВАШИНГТОН. (ТАСС-ай тусхай корр.). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев СССР-һээ США-да байдаг посольстводо июниин 21-дэ обед эмхидхэжэ, США-гай Президент Р. Никсониие хүндэлбэ.

США-гай вице-президент С. Агню, Гүрэнэй секретарь У. Роджерс, США-гай Верховно сүүдэй түрүүлэгшэ У. Бергер, национальна аюулгүй байдалай талаар США-гай президентын туһалагша Г. Киссинджер, финансын министр Дж. Шульц, худалдаа наймаанай министр Ф. Дент, гадаадын хэрэгүүдэй талаар сенадай комиссиин түрүүлэгшэ У. Фулбрайт, сенадтахи республиканецуудай ударидагша Х. Скотт, Вашингтон городой мэр У. Вашингтон, ажал хэрэгэй хүнүүдэй түлөөлэгшэд Д. Рокфеллер, А. Хаммер, промышленнигуудай национальна ассоциациин президент Э. Кенна, Сагаан байшангай ба гүрэнэй департаментын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, бусад тусхай тушаалта хүнүүд обед дээрэ байгаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай министр Н. С. Патоличев, граждан авиациин министр Б. П. Бугаев, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагшанар Г. Э. Цуканов, А. М. Александров, СССР-һээ США-да байдаг элшэн сайд А. Ф. Добрынин, ТАСС-ай генеральна директор Л. М. Замятин, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн Г. М. Корниенко, гадаадын худалдаа наймаанай министрэй орлогшо В. С. Алхимов, бусад тусхай тушаалта хүнүүд совет талаһаа обед дээрэ байлсаба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев обед дээрэ үгэ хэлээ.

Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

Хүндэтэ г-н Президент,
Хүндэтэ г-жа Никсон!
Эхэнэрнүүд ба господинүүд!
Нүхэдүүд!

Г-н Президент, Таниие, Танай һамгые, США-гай правительствын гэшүүдые, бусад американ хүндэтэ айлшадые эндэ, Вашингтондохи совет посольстводо амаршалхада ехэ баяртай байнаб. Манай айлшаларгые хүндэтэй уялга дүүргэхэ зол ёһон намда мүнөөдэр тудаба.

Танай орондо маанадай ерэһэн сагһаа хойшо бидэндэ халуунаар, анхаралтайгаар хандаһанайтнай түлөө, хамагай түрүүндэ, г-н Президент, Тандаа өөртэтнэй, г-жа Патриция Никсондэ, Танай бүлын бусад гэшүүдтэ өөрынгөө зүрһөө, минии нүхэдэй зүрһөө үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэхые хүсэнэб.

Маанадта хани ёһоной мэдэрэлтэйгээр хандаһан, манай айлшалалга болон хэлсээнүүдээр ехээр һонирхоһон бүхы американецуудта бидэнэрэй мүн лэ баясхалан хүргэжэ байһые элирхэйлхые хүсэнэб. Энэ хадаа совет хүнүүдтэ Холбоото Штадуудай арадай хүндэтэйгөөр хандалгай гэршэ, бэс бэетээ эбтэйгээр ба хани барисаатайгаар ажаһуухые манай арадуудай алинайншье хүсэдэг байһанай гэршэ болоно гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Ехэ уялгатай ба харюусалгатай байһанаа мэдэрэлгэ манай бүхы уулзалгануудһаа харагдана. Манай хэлсээнүүдэй үедэ үргэн олон асуудалнууд эдэбхитэйгээр, таатай һайнаар хаража үзэгдөө. Эдэ үгэдэ хадаа үдэр ерэхэ тусам элитэ үрэ дүнгүүдые үгэжэ, совет-американ харилсаануудые хүгжөөлгэдэ саашанхи томо алхам хангаха, манай аюул бага болгохо, манай дэлхэй дээрэ эб найрамдал болон аюулгүй байдал бэхижүүлхэ талаар хамтаараа табиһан зорилгонуудтамнай маанадые дүтэлүүлнэ.

Энэ шухалын шухала зорилгые шиидхэлгэдэ манай хоёр гүрэнэй оруулһан туһа нэмэри совет-американ харилсаануудые шэнэ шатада гаргаха байһаниинь лабтай. Энхэ тайбанаар зэргэ оршон байхаһаа ондоогоор манай оронуудай хоорондохи харилсаа дэмжэхэ үндэһэ һуури ядерна зэбсэгэй бии болоһон үе сагта байхагүй гэжэ нёдондо жэлэй майда бидэнэр үгэеэ ойлголсообди. Энэ бата бэхи гол ёһон улам бүри тодорхой удхатай боложо байна гэжэ мүнөө бидэнэр этигэлтэйгээр хэлэжэ шадаха байнабди.

Манай хэлсээнүүдэй дүнгүүд хадаа амгалан ёһоной харилсаануудые Советскэ Союзай ба Америкын Холбоото Штадуудай харилсаануудые улам бэхижүүлхэ, үгэеэ ойлголсолгыень һайжаруулха гэжэ бидэнэр этигэнэбди. Тиихэтэй хамта эдэ харилсаануудые саашадань тааруугаар хүгжөөхэ арга зам нээгдэхэ байна.

СССР-эй ба США-гай стратегическэ зэбсэгүүдые хизаарлаха талаар имэ угаа шухала, тиихэдээ шиидхэхэнь тон бэрхэтэй асуудалаар хоёр талын хүсэлэл оролдолгын ашаар урагшаа шэнэ алхамай хэгдэһые һаналаа хангүйгөөр угтахын аргагүй. Энэ асуудалаар саашанхи хэлсээнүүдые хэхэ гол ёһонуудай үндэһэ һуури тухай үгэеэ ойлголсообди. Тиигэжэ эгээн аюултай ба үнэ сэн ехэтэй — ракетно-ядерна зэбсэгүүдые хизаарлахаһаа гадна, тэрэниие үсөөрүүлхэ, тиигэжэ ехэ мүнгэ зөөриие амгалан зорилгонуудта, хүн зоной байдал һайжаруулгада хэрэглэхэ арга боломжонуудые манай оронуудта олгохо үүргэтэй шухала хэлсээнүүдые баталхын тулада хамтаараа хүдэлмэрилхэ шэнэ урмашал ба шууд сэхэ шэглэл олгохо бүхы юумэн харагдаа.

Атомай хүсэн амгалан зорилгоор улам ехээр хэрэглэгдэдэг болохо ёһотой. Энээндэ туһалхын тулада хамтаараа хүсэлэл оролдолго гаргахаар манай гүрэнүүдэй бэлэн байһаниинь атомай хүсэ амгалан ёһоор хэрэглэхэ талаар харилсаа холбоо байгуулха тухай хэлсээнүүдһээ харагдана. Энэ хэлсээндэ Президент Никсонтэй бидэнэр мүнөөдэр мүн лэ гараа табяабди.

Москвада нёдондо уулзаха үедөө хамтаараа эхи табиһан хараа шугам үргэлжэлүүлгые бидэнэр мүн лэ үндэрөөр сэгнэнэбди, СССР-эй ба США-гай хоорондохи харилсаа холбоон, мүн наука, техникын, тэрэшэлэн соёлой бусад һалбаринуудаар холбоон тухай хэдэ хэдэн шэнэ хэлсээнүүдтэ манай мүнөөнэй айлшалалгын үедэ гар табигдаа. Энэ хадаа совет-американ хэлсээнүүдые бүри олон янзын, тогтууритай болохо байна. Имэ харилсаа холбоо хүгжөөлгэ бусад арадуудай хүсэлэл эрмэлзэлгэнүүдтэ мүн лэ һайнаар тааралдаха гэжэ бидэнэр этигэнэбди. Юуб гэхэдэ, энэ харилсаа холбоон бүхы хүн түрэлтэндэ шухала асуудалнуудые шиидхэхэ зорилготой.

Харин манай оронуудай хоорондохи харилсаануудта үшөөл шиидхэгдээгүй асуудал, хүсэд шиидхэгдээгүй хэрэгүүд бии гэжэ хэлэхэ байнаб. Тусхайлбал, энэ хадаа стратегическэ зэбсэгүүдые хизаарлаха хэрэгтэ хамаадана, энэ хадаа худалдаа наймаанай-экономическа асуудалнуудта хамаадана.

Бидэнэр этигэл түгэс байдагбди, тиимэһээ манай ерээдүйн харилсаанууд мүнөөнэй ба ерээдүй үеын хүнүүдэй аша туһада тааруугаар бүхы талаһаа, али алиндаа ашагтай туһатайгаар хүгжэхэ замда гараа гэһэн тобшолол хэхэ арга боломжо ушар байдалай бодото хүгжэлтэ, тодорхой хүсэл эрмэлзэлгэнүүдээ мэдэрэлгэ олгожо үгэхэ гэжэ тоолонобди.

Улам һайнаар үгэеэ ойлголсолгодо үндэһэлэн, бидэнэр урагшаа шууд дабшажа шадахабди гэжэ бидэнэр этигэнэбди. Манай харилсаануудай саашанхи хүгжэлтэ тон ехэ тогтууритай, тэрээнһээ байтагай шууд сэхэ байха ёһотой гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Г-н Президент, Тантай манай хэһэн хөөрэлдөөнүүд таатай һайн шэнжэтэй байгаа. Тэрэниие бидэнэр үнэтэйдэ тоолонобди: США-тай харилсаагаа һайжаруулха талаар Советскэ Союзай хараа шэглэл ямаршьеб саг зуурын үзэгдэл бэшэ. Энэ хадаа Совет гүрэнэй гадаадын политикын саг үргэлжын гол ёһонуудые харуулдаг хубилашагүй, шууд сэхэ хараа шэглэл болоно. Тус гол ёһонуудые Совет гүрэниие байгуулагша агууехэ В. И. Ленин найруулһан юм. Энэ хадаа манай арадай дэмжэлгэдэ түшэглэдэг хараа шэглэл болоно гэжэ хөөрэлдөөнүүдэй үедэ би Танда хэлээ һэм, эндэ байлсаһан бүхы американ айлшадта зорюулан энээниие дахин дабтажа хэлэхые хүсэнэб.

Советскэ Союзай ба Америкын Холбоото Штадуудай арадуудай хоорондохи эб найрамдал болон харилсаа холбоо бэхижүүлхэ талаар хамтаараа эхилһэн хэрэгые олонхи американецууд һайшаана гэжэ совет хүнүүд этигэнэ.

Теэд манай хэлсээнүүдэй программын тон ехэ байһан дээрэһээ Танай агууехэ орон тухай бүри ехээр мэдэжэ абаха, американецуудай ажабайдалтай һайса танилсаха арга боломжо намда багаар олгоо. Зүгөөр минии хараһан үзэһэн юумэнүүд үсөөншэгшье һаа, угаа һонирхолтой гэжэ намда һанагдаһан байна. Господин Президент, Танай уряалаар США-гай баруун эрье, үниинһөө хойшо гоё һайхан байгаалияараа, харин һүүлэй үедэ индустриальна ехэ хүгжэлтөөрөө суурхадаг Калифорни бидэнэр ошоходоо, эдэ дутагдалнуудаа зарим зэргээр зайсуулжа шадахаб гэжэ би найданаб.

Советскэ Союзда 1974 ондо албанай хэрэгээр айлшалхые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Совет правительствын зүгһөө г-н Президент, Танда дамжуулһанаа, энэ ушарые хэрэглэн, үшөө дахин лаблахые өөрынгөө зүгһөө би хүсэхэ байнаб. Советскэ Союзда Танай энэ айшалалга манай оронуудай хоорондохи харилсаае амжалтатайгаар хүгжөөлгэдэ шэнэ шухала шата болохо гэжэ би этигэнэб.

Америкын Холбоото Штадуудай Президентын, правительствын ба арадай эдэ үдэрнүүдтэ бидэниие ехээр хүндэлжэ байһанда баяртайгаар харюусаха байнабди. Та, г-н Президент, энэ ушарта манай оронтой, тэрэнэй байгаалитай, совет арадай ажабайдалтай бүри һайнаар танилсахат гэжэ найдажа байһанаа элирхэйлэйн мэдүүлхыемни зүбшөөгыт.

Совет-американ харилсаануудые хүгжөөхэ хэрэг улам урагшатай боложо байна.

Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ тон ехэ научна туршалга анха түрүүн хамтаараа бэелүүлхын тулада совет ба американ космонавтнууд хоёр жэл болоод замбуулинай дайда руу ниидэхэнь. Тэндэһээ замбуулинай дайдаһаа манай дэлхэй бишыханшье һаа, бүри гоё һайханаар харагдадаг гэжэ тэдэнэр мэдэдэг. Дэлхэймнай бидэнэрэй амгалан тайбанаар ажаһуухын тулада, яһала хүрэхөөр хэмжээтэй, зүгөөр тэрээндэ ядерна дайнай аюул тохёолдуулха болоо һаа, даншье багахан зайтайл даа.

Дэлхэйн арадуудай дай хэнгүйгөөр ажаһуухын, аюулгүйгөөр, бэе бэетээ харилсаатайгаар ба холбоотойгоор ажаһуухын тулада бүхы юумэ хэхэ шухала гэһэн гансахан лэ гол юумые мэдэрэлгэ манай хэлсээнүүдэй удхые, манай хамтын хүсэлэл оролдолгын гол шэглэлые тодорхойлоо гэжэ хэлээ һаа би эндүүрхэгүй байнаб. Манай үе сагай шухала эрилтэ имэл даа. Энэ зорилго дүүргэхын тулада бидэнэр хамтаараа хүсэлэл оролдолго гаргаха ёһотойбди.

Америкын Холбоото Штадуудай Президент Ричард Никсонэй, г-жа Патриция Никсонэй элүүр мэндэ байхын түлөө! Манай мүнөөнэй уулзалгануудай үедэ бидэнэй урагшань дабшуулжа шадаһан ехэ хэрэгэй саашанхи амжалтын түлөө хундага үргэхые дурадхахыемни зүбшөөгыт!

Арадуудай аша туһада зорюулһан хүнүүдэй хүсэлэл оролдолгын ба оюун бэлигэй замбуулинай дайда соо, мүн газар дээрэ залгалдахын түлөө!

Совет ба американ арадуудай хоорондохи эб найрамдалай, хани барисаанай, харилсаа холбооной түлөө!

Бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай түлөө!

• • •

США-гай Президент Р. Никсон обед дээрэ харюугай үгэ хэлээ.

Р. НИКСОНЭЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

Хани халуунаар хүндэлжэ байһанайнь түлөө КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарьта, совет посольстводо баясхалан хүргэжэ байһанаа Президент Р. Никсон Л. И. Брежневтэ, обед дээрэ байһан бүхы хүнүүдтэ хандахадаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

Стратегическэ ядерна зэбсэгүүдые хизаарлаха тухай түрүүшын хэлсээндэ жэл гаран үлүүтэй сагай урда Москвада бидэнэр гар табиһан байнабди гээд Р. Никсон хэлээ. Энэ талаар мүнөөдэр бидэнэрэй гар табиһан хоёрдохи хэлсээн совет-американ харилсаанууд нилээд урагшатайгаар хүгжэжэ байһые харуулна. Тэрээнһээ гадна, атомай хүсэ амгалан ёһоор хэрэглэхэ талаар харилсаа холбоо байгуулха тухай хэлсээндэ бидэнэр мүнөөдэр гар табяабди гэжэ өөрынгөө үгэ соо Та тэмдэглэһэн байнат.

Эдэ хоёр хэлсээн тухай Та ехэ этигэл найдабаритайгаар хэлэһэн байнат. Минии нэмээжэ хэлэхэ юумэ тон үсөөн. Харин ядерна имэ ехэ хүсэн дэлхэй дээрэхи бүхы юумые усадхалгада гү, али бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада зорюулан, атомай хүсые амгалан ёһоор хэрэглэдэг шэнэ дэлхэйе байгуулха үндэһэ һуури болохо шадаха гэжэ бидэнэр мэдэнэбди.

Һандаргалгын хүсые хизаарлаха, зохёон байгуулхы хүсые сүлөөлхэ талаар бидэнэр мүнөөдэр угаа шухала алхам хээбди.

Хоёр алхам урагшаа хэбэшье, бидэнэр үшөөл ута замаар ябажа гараха ёһотой болонобди гэжэ бодото дүршэлтэй хүнүүд байһан тулада бидэнэр ойлгонобди. Энэ угаа ехэ һандаргахы хүсые хизаарлаха талаар саашанхи алхамуудые хэхын тулада маанад оролдохоһоо гадна, тэрэшэлэн бүхы дэлхэйн зоной ба манай хоёр ороной арадуудай хүзүүн дээрэ тохогдодог буу зэбсэг түхеэрэлгын гаргашануудые хүнгэдхэхэ талаар саашанхи алхамуудые хэхын тулада маанад оролдолго гаргаха ёһотойбди гэжэ эсэстээ бидэнэр этигэнэ гээшэбди.

Энээниие түйлахань тиимэшье хилбар бэлэхэн бэшэ. Удаан саг соо хэлсээнүүдые хэһэнэйл һүүлээр энээниие түйлажа болоно. Зүгөөр холбоо барисаагаа үргэлжэлүүлэн, мүнөө эндэ, жэлэй урда тээ Москвада болоһон шэнгеэр хөөрэлдөөнүүдээ үргэлжэлүүлжэ, бидэнэр энэ талаар урагшаа дабшажа, тиин дэлхэйн бусад оронуудта жэшээ харуулжа бидэнэр шадаха байнабди. Тиимэһээ гурбадахиая уулзахын тулада ерэхэ жэлдэ Москва орохые намайе угаа хүндэтэйгөөр Танай уриһан уряалые би ехээр һаналаа ханан хүлеэн абанаб.

Танай оронтой бүри һайнаар танилсахые, Танай арадтай бүри олоор уулзахые энэ гурбадахи уулзалгын үедэ би эрмэлзэн хүсэхэ байнаб даа. Тиихэтэй хамта, мүнөө боложо байһан шэнги тиимэ хөөрэлдөөнүүдые үргэлжэлүүлхые, бидэнэрэй мүнөө дүүргэхые оролдожо байһан уг зорилгые бэелүүлхые — манай хоёр оронуудай хоорондохи харилсаануудые һайжаруулхаһаа гадна, маанадай хоорондо эб найрамдал тогтоохоһоо гадна, харин бүхы ехэ ба багашье оронуудай эрхые сахилсан, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха талаар хөөрэлдөөнүүдэй тодорхой үрэ дүн үгэхые би эрмэлзэхэ байнаб.

Имагтал энэ зорилго дүүргэхын тулада бидэнэр хүсэлэл оролдолго гарганабди. Хэрбээ манай агууехэ хоёр орон энэ талаар жэшээ харуулжа, магад жэл бүхэндэ саашадаа хэгдэхэ элдэб уулзалгануудай үедэ маанадай тодорхой үрэ дүнгүүдые түйлажа шадаад байгаа һаа, энэ хадаа манай хамтын зорилго тээшэ замда ехэ алхам хэгдээ гэһэн удхатай.

Дээдэ тушаалтадай нэгэ гү, али хоёр уулзалга эб найрамдалые дары хангажа, шахардуу шанга байдал тэрэ доронь һуларуулжа, буу зэбсэг хороолгодо гү, али хизаарлалгада хүргэжэ шадаха гэжэ харуулхые би хүсэнэгүйб. Зүгөөр дээдэ тушаалтадай эдэ хоёр уулзалга маанадые ойртуулаа, манай алгасалдаануудые бүри һайнаар ойлгохо ябадалда хүргөө, эдэ алгасалдаануудые бага болгохоор манай шиидэнги байһые, харин эдэ алгасалдаануудые зүрилдөөгүйгөөр шиидхэхэ манай эрмэлзэлгые шангадхаа гэжэ би мэдэнэб. Энэ хадаа манай хоёр ороной хоорондохи харилсаануудтахи үнэхөөрөөл түүхэтэ хубилалта болоно бшуу.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын, СССР-һээ США-да байдаг элшэн сайд А. Ф. Добрынинай, эндэ байлсаһан бүхы хүнүүдэй элүүр мэндэ ябахын түлөө Президент Р. Никсон үгынгөө түгэсхэлдэ духаряа үргөө.

***

Л. И. Брежневэй, Р. Никсонэй хэлэһэн үгэнүүд ехэ анхаралтайгаар шагнагдаа, альга ташалга болоо.

АМАРАГШАДТА МАГТУУЛДАГ

«Учитель» гэжэ Дээдэ-Онгостойн амаралтын байшангай библиотекэдэ 5.000 гаран ном тоологдоно. Тиихэдэ ондо ондоо гаршагтай 34 журнал, түбэй болон республиканска 13 газетэ эндэ үдэр бүри ерэжэ байдаг. Тиимэһээ уншалгын залда хододоо хүнүүд олон байдаг юм.

С. Г. Суворова арба гаран жэлэй туршада тус библиотекые даагшаар хүдэлнэ. Энэ хугасаа соо тэрэ библиотекынгэа жасые шухала литературааар баяжуулхаһаа гадна, амарагшадай дунда элдэб хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэдэг. Жэшээлхэдэ, С. Г. Суворова долоон хоногто нэгэ дахин уншагшадай конференци үнгэргэдэг байна.

Д. БАЛДАНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. Г. Суворова.

Авторай фото.

ЗАЛУУ ҮЕТЭНЭЙ ХҮСЭН — НЭГЭДЭЛҺЭЭ

— 135 ороноһоо 20 мянган хүн залуушуул болон студентнэрэй Берлиндэ болохо бүхэдэлхэйн X фестивальда хабаадаха байна. Хэмжээгээрээ, залуу үетэнэй түлөөлэгшэдэй хабаадалгын талаар тэрэ урда урдын фестивальнуудһаа үлүү байха юм, — гэжэ СССР-эй Залуушуулай эмхинүүдэй комитедэй түрүүлэгшэ Геннадий ЯНАЕВ АПН-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө хэлэбэ.

Олон журналистнуудай фестивальда ерэхые бэлдэжэ байһан ушар X фестивалиин олоной һонирхол үүсхэжэ, анхарал татажа, түйлай ехэ удха шанартай байһыень элирхэйлэн гэршэлнэ гэжэ тэрэ хөөрөөгөө үргэлжэлүүлэ. Урдандаа залуушуул болон студентнэрэй бүхэдэлхэйн фестивальнуудта нэгэтэшье хабаадаагүй оронууд захиа эльгээгээ.

— Энэ фестиваль юугээрээ урда урдынхиһаа илгаатайб?

— Урдандаа имэ таарамжатай һайн үедэ нэгэшье фестиваль үнгэргэгдөөгүй байха. Мүнөө уласхоорондын түгшүүрил һуларжа, оронуудай хоорондохи харилсаа холбоон үргэдэжэ, бата бэхи эб найрамдал хангагдаха дүүрэн аргатай боложо байна. «Хүйтэн дайнай» үлэгдэлнүүд усадхагдан, ондо ондо ниитын байгуулалгатай гүрэнүүд харилсаа тогтоожо, амгалан ёһоор зэргэ орошохые хүсэнэ бшуу. Эдэ бүгэдэ залуушуулай хүдэлөөндэ ехэ нүлөө үзүүлнэ.

Фестивалиин хүдэлөөнэй туг доро имэ олон ондоо үзэл бодолтой залуушуулай түлөөлэгшэд жагсаха юм гэжэ таба-зургаан жэлэй урда тээ ой ухаандаашье оруулжа шадахагүй байгаалди. Фестивальда хабаадаха тухай дурадхалда арсалта хэдэг байһан социал-демокрадууд, социалистнууд, христианска демокрадууд фестивалиин хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, национальна бэлэдхэлэй комитедүүдтэ ороно. Империализмда эсэргүү тэмсэл хэхэ уряа лозунгтой энэ фестивалиин уг зорилгые һайнаар ойлгожо байһан политическэ элдэб шэглэлтэй залуушуул бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Энэнь бидэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ баяр түрүүлнэ.

Энэ фестиваль политическэ удхаараа гүн гүнзэгы байха гэжэ хараалнабди. Мүнөө үеын уласхоорондын политикын бүхы асуудалнууд Берлиндэ зүбшэлэгдэхөөр харагдана. 500 гаран политическэ хэмжээ ябуулга үнгэргэгдэхөөр түсэблэгдэнхэй. Тус фестивалиин онсо шэнжэнь юун бэ гэхэдэ, тэрэ гансал программын ёһоор үнгэргэгдэхэ бэшэ. Энэ хадаа фестиваль-һайндэр болохо зэргэтэй. Залуушуул үгэ бүляалдаата хөөрэлдөөнүүдтэ, соёлой ба спортын хэмжээ ябуулгануудта үргэнөөр хабаадажа шадаха.

— Мүнөө фестиваль буруушаажа байһан хүнүүд бии гү?

— Бии. Тиигэбэшье мүнөөнэй эрхэ байдалда фестивалиин хүдэлөөнтэй нээмэл аргаар тэмсэл хэхые тэдэ шиидэнэгүй. Хельсинкидэ болоһон фестивалиин үедэ хархис хүсэнүүд илангаяа гааргүу шангаар аашалалдаа һэн. Фестивалиин хүдэлөө буруушаагшад «хүйтэн дайнай» окоп сооһоо гараха баатай болоо.

— Манай залуушуул Берлиндэ үнгэргэгдэхэ уулзалгаһаа юу хүлеэнэб?

— Фестиваль хадаа империализмда эсэргүү тэмсэлдэ залуушуулай нэгэдэл бэхижүүлхэ шухала хэмжээ ябуулга мүн гэжэ этигэн найданабди. Залуушуулай хүдэлөөн улам үргэдэжэ байна гээд энэ фестиваль элирхэйлэн гэршэлхэ. Түби дэлхэйн элдэб районуудтахи түгшүүрил һуларуулха, үндэһэ яһанай илгаа гаргалгые усадхаха, хүбүүд, басагадай эрхэ бүдүүлигээр эбдэһэн ушарые үгы хэхэ гэхэ мэтэ зорилгонууд энэ фестивалиин үедэ бэелүүлэгдэхэ байна. X фестиваль «Эдир наһатан империализмые буруушаан шүүмжэлнэ» гэһэн бүхэдэлхэйн ажал ябуулха замда шухала шата болохо байха гээд найданабди. Вьетнамай ба Индохитадай бусад оронуудай залуушуултай, араб залуушуултай арадуудай һаналаа нэгэдэлгэ гэхэ мэтэ асуудалнуудаар залуушуулай хүдэлөөнэй хүгжэлтын саашанхи зам хамтаараа тодорхойлжо шадаха байнабди. Фестиваль эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй бүхэдэлхэйн конгресстэ бэлэдхэл хэлгэдэ демократическа залуушуулай хэһэн шухала туһа нэмэри болохо ёһотой.

— Манай орон дотор фестивальда ямар бэлэдхэл хэгдэнэб?

— Эдэбхитэй бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Совет залуушуулай бүхэсоюзна фестиваль тэрэнэй гол түхэл шэнжэнь болоно. Имэ фестиваль область, республика бүхэндэ үнгэргэгдэнэ. Тэрэнэй түгэсхэлэй шата июлиин 12-һоо 14 болотор Москвада үнгэргэгдэхэ юм. Областной, республиканска фестивальнуудта илагшад тэрээндэ хабаадаха. «Эрхим мэргэжэлтэ» гэһэн уряа доро залуу ажалшадай мүрысөөн, уран һайханай, спортын конкурснууд үнгэргэгдөө. Совет залуушуулай ба аха үеын хүнүүдэй нэрэ хүндэтэй түлөөлэгшэд: Нобелевско шангай лауреат, академик Николай Басов, космонавтнууд Валентина Николаева-Терешкова, Алексей Леонов, спортсменүүд Василий Алексеев, Людмила Турищева болон бусад бүхэсоюзна фестиваль үнгэргэхэ бэлэдхэлэй комитедтэ ороно.

— Танай һанамжаар, бүхэсоюзна фестиваль ямар онсо шэнжэнүүдтэй гээшэб?

— Жэшээнь, Латвида хүгжэм дуунай түгэсхэлэй харалгада байгаа һэм. Энээндэ хабаадагшадай мэргэжэл шадабари, харалга эмхидхэлгэ, хабаадагшадай эдэбхи үүсхэл намайе гайхуулаа һэн. Үгышье гэбэл, Москвагай студентнэрэй апрель һарада болоһон фестиваль тухай хэлэхэ шухала. Эндэ хараһан, үзэһэн бүхы юумэн тухай хөөрэхэ гээшэ орёо хэрэг байна. Хэмжээ ябуулга бүхэн өөрын онсо шэнжэтэй, түхэл маягтай. Юрэдөөл, энээндэ хабаадахадаа, сэдьхэлээ ехээр ханаа бэлэйб.

— Бүхэдэлхэйн X фестивальда хабаадаха совет делегациин бүридэлдэ хэд орохоб?

— Бүхы республикануудай, хизаарнуудай, областьнуудай түлөөлэгшэд манай делегациин бүридэлдэ орохо байна. Түрүү залуу хүдэлмэришэд, студентнэр, колхознигууд, зохёохы интеллигенциин түлөөлэгшэд залуушуул болон студентнэрэй бүхэдэлхэйн X фестивальда хабаадаха нэрэ хүндэдэ хүртэхэ юм.

(АПН).

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО: ХИЛЫН ЦААНАҺАА

ПРАГА

Шухала алхам

ТАСС

ЧССР-эй, ФРГ-гэй хоорондохи харилсаа һайжаруулха тухай договорто гар табилга хоёр гүрэнэй хоорондын хани хүршэ ёһоной харилсаа тогтоохо замда шухала алхам болоно гэжэ «Руде право» газетэ Чехословакиин, Баруун Германиин харилсаанда зорюулагдаһан статья дотороо бэшэнэ. Энэ договор урдын байдалай хүндэ хүшэр үлэгдэлнүүдые усадхан үгы хэжэ, хани хүршэ ёһоной харилсаа тегтоохые хоёр гүрэнэй батаар шиидэнги байһые элирхэйлнэ.

ЧССР-эй ба ФРГ-гэй хоорондохи харилсаа һайжаруулха тухай договор хоёр ороной шэнэ харилсаанай үндэһэ һуури табихаһаа гадна, Европодо эб найрамдал, харилсаа холбоо бэхижүүлгэдэ шухала туһа нэмэри болохо гээд «Руде право» найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

ОТТАВА

У. Каштанай мэдүүлгэ

ТАСС

«Нүхэр Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр США-да ерээд байһантай дашарамдуулан, энэ неделидэ бүхы дэлхэйн арадууд Вашингтондо анхаралаа хандуулһан байна. Энэ хэрэг уласхоорондын түгшүүрил саашадань һуларуулха гэжэ арадууд сэгнэнэ», — гээд Канадын Коммунис партиин генеральна секретарь У. Каштан ТАСС-ай корреспондентдэ хэлэбэ.

Л. И. Брежневэй хани ёһоной уулзалга хэхэеэ Холбоото Штадуудта ерэлгэ «бүхы дэлхэйдэ эб найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ шухала эрхэ нүхэсэл болохо» гээд У. Каштан найдажа байһанаа мэдүүлээ.

ВАРШАВА

ПОРП-ын ЦК-гай пленум

ТАСС

Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай юһэдэхи пленум эндэ нээгдээ. Ороноо хүгжөөхэ хэрэгтэ үргэн ниитэ ажалшадые эдэбхитэйгээр элсүүлэн хабаадуулха талаар партиин, гүрэнэй ба профсоюзуудай бэелүүлхэ зорилгонуудые пленум зүбшэлхэ байна. Польшын Арадай Республикын гадаадын политикын гол хараа шэглэл тухай ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой мэдээсэлые пленум шагнаха.

НЬЮ-ЙОРК

ГДР, ФРГ ООН-до абтаха болобо

ТАСС

Германиин Демократическа Республикын, Германиин Федеративна Республикын правительствануудай мэдүүлгэнүүдые Аюулгүйн Совет хаража үзөөд, хоёр гүрэниие Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин гэшүүндэ абахыень ООН-ой Генеральна Ассамблейдэ зууршӑлба.

Аюулгүйн Соведэй гаргаһан шиидхэбэритэй дашарамдуулан, Аюулгүйн Соведэй Түрүүлэгшэ — СССР-һээ ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ Я. А. Малик ГДР-ые, ФРГ-е амаршалба. Соведэй зууршалгын үндэһөөр хоёр гүрэниие ООН-до абаха тухай эсэсэй шиидхэбэри ООН-ой Генеральна Ассамблей абаха гээд тэрэ найдажа байһанаа мэдүүлээ. Имэ шиидхэбэри Европо түбидэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал, аюулгүй байдал бэхижүүлхэ арга олгохо байна гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

НЬЮ-ЙОРК

ООН-до орохо тухай асуудал

ТАСС

Бүрин эрхэтэ гэшүүд боложо, Германиин Демократическа Республикын ба Германиин Федеративна Республикын ООН-до орохо тухай асуудалые ООН-ой Аюулгүйн Совет зүбшэлжэ эхилбэ.

Соведэй гэшүүдэй хоорондо үгэеэ ойлголсоһоной үндэһөөр Германиин хоёр гүрэнэй правительствануудай мэдүүлгэнүүдые Аюулгүйн Соведэй шэнэ гэшүүдые абаха талаар комитедэй үзэмжэдэ табиха гэһэн шиидхэбэри заседани дээрэ абтаа. Ойрын сагта зууршалгануудаа Аюулгүйн Соведтэ табихын тула Аюулгүйн Соведэй заседаниин дүүрэмсээр комитет мэдүүлгэнүүдые зүбшэлжэ эхилбэ.

ЖЕНЕВЭ

Э. Воог наһа бараба

ТАСС

Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй ба коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, Швейцариин Ажалай партиин ЦК-гай Центральна комиссиин түрүүлэгшэ, партиин урдын генеральна секретарь Эдгар Воог 76-дахи наһандаа июниин 20-до Цюрихтэ наһа бараба.

НЬЮ-ЙОРК

„Аполлон" гэжэ онгосын космонавтнууд бууба

ТАСС

«Аполлон» гэжэ замбуулинай онгосын космонавтнууд Ч. Конрад, Дж. Кервин, П. Вейц гэгшэд июниин 22-то Номгон далай дээрэ бууба.

ПАРИЖ

Президент Ж. Помпиду Бонндо ерэбэ

ТАСС

Франциин Республикын президент Ж. Помпиду июниин 21-дэ Бонндо ерэбэ. Эндэ тэрэ ФРГ-гэй канцлер В. Брандттай уулзажа хөөрэлдэхэ юм. Ve үе болоод лэ хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо зүбшэлгын хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхөөр хараалһан хэлсээнэй үндэһөөр президент Ж. Помпиду албанай хэрэгээр эндэ ерээ.

Премьер-министр П. Мессмер, гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Жобер ба Франциин правительствын бусад зарим гэшүүд президенттэй хамта эндэ ерэһэн байна.

БОНН. (ТАСС). Франциин президент Ж. Помпиду албанай хэрэгээр июниин 21-дэ эндэ ерэбэ. Хахад жэл болоод лэ ээлжээгээр Парижда, Бонндо үнгэргэгдэдэг зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүдые ФРГ-гэй канцлер В. Брандттай хэхэеэ тэрэ ерээ. Хоёр ороной министрнүүдэй хоорондо уулзалганууд болохо юм.

Хоёр ороной хоорондохи харилсаан тухай асуудал, уласхоорондын асуудалнууд, «юрэнхы дэлгүүрэй» гэшүүн оронуудай США-тай харилсаа холбоо хэлгын асуудалнууд Франциин, Баруун Германиин хүтэлбэрилэгшэдэй хөөрэлдөөнүүдэй үедэ зүбшэлэгдэхэ.

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар болохоёо байгаа ниитэевропын зүблөөндэ Ж. Помпиду, В. Брандт ехэ анхаралаа хандуулха байна.

БРАТИСЛАВА

Братиславада яармаг нээгдэбэ

ТАСС

«Инхеба-73» гэжэ уласхоорондын химиин табадахи яармаг Братиславын соёлой ба амаралтын парк соо нээгдээ. Европын, Азиин, Америкын 20 орон, тэдэнэй дунда Советскэ Союз ба бусад социалис оронууд тэрээндэ хабадаана.

КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, Словакиин Социалис Республикын правительствын Түрүүлэгшэ П. Цолотка яармаг нээлгын баяр ёһололдо байлсаа.

ДАМАСК

Израилиин харата ябуулганууд

ТАСС

Булимтаран эзэмдэгдэһэн Баруун Иорданиһаа ороһон мэдээсэлнүүдэй ёһоор, һаяхан Израилиин солдадууд Наблус хото шадархи Дейр Аль-Гасун тосхоной хүн зондо хабаатай шэниисын ургасые галдажархёо.

Палестин информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, түрэл нютагһаа арабуудай гаража ошохые баадхахын тула Израилиин захиргаан цитрусэй, тарянай ургаса галдан шатааһан ушар урданьшье үзэгдэһэн байна.

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

НОМОЙ ҺАЙНДЭР

Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан элдэб хэмжээ ябуулганууд ниислэл хото Улаан-Үдэдэмнай үнгэргэгдэнэ. Ойн баярай һайндэрэй хүндэлэлдэ ном наймаалгаар «Туяа» гэжэ һайндэр Улаан-Үдэ хотын Революциин талмай дээрэ мүнөөдэр эхилбэ.

Түрүүшынхеэ энэ жэлдэ үнгэргэгдэһэн номуудай энэ һайндэр саашадаа заншал боложе, жэл бүри үнгэргэгдэжэ байхаар хараалагдана.

Номуудай һайндэртэ манай республикын уран зохёолшодой роман, туужа, шүлэгүүд олоороо наймаалагдажа, номдо дуратайшуулые хужарлуулха зорилготой.

— Республикын ниислэл Улаан-Үдэ хотодо түрүүшынхеэ номой һайндэр үнгэргэгдэжэ байна. Тэндэ республикын мэдээжэ уран зохёолшод Цэдэн Галсанов, Чимит Цыдендамбаев, Николай Дамдинов, Исай Калашников, поэтесса Цырен-Дулма Дондокова, Барадий Мунгонов, Солбон Ангабаев, Даши-Рабдан Батожабай, Цыдենжап Жимбиев болон бусадай номууд элбэг байха,— гэжэ республикын «Книготоргын» директор С. Н. Норбоев хөөрэнэ.

Номуудай энэ һайндэр үглөөнэй 11 часһаа нээгдэжэ, уран зохёолшод уншагшадтайгаа уулзажа хөөрэлдэхэ, өөһэд өөһэдынгөө зохёолнуудые тэдэнэртэ дурадхаха байна.

Манай корр.

АЙЛШАД ШЭНЭ МЭРГЭЖЭЛ ШУДАЛБА

Галуу олоор үсхэбэрилхэдэ ашаг олзотой байһые республика дотор элирүүлһэн Мухар-Шэбэрэй аймагай шубуушадай дүй дүршэл орон соогоо мэдээжэ болохоһоо гадна, хилын саана олоной анхарал ехээр татадаг болонхой. Мүнөө аймагай ажахынуудта нютагай ба горьковско үүлтэрэй галуунууд үсхэбэрилэгдэнэ. Горьковско үүлтэрэй эрэ галуун 3-4 һаратайдаа 11—12, эмэнь — 8-9 килограмм шэгнүүртэй болоод байдаг. 4-5 жэлэй урда тээ «Забайкалец» совхозой мэргэжэлтэд Горьковско областьһоо 400 үндэгэ асаржа, инкубацида табиһан юм. Мүнөө энэ үүлтэрэй хэдэн арбаад мянган галуун аймагай колхоз, совхозуудай фермэнүүдтэ харууһалагдана.

Аймагай таряашад, малшад болон шубуушадай ажалай дүршэлтэй танилсахаяа байд лэ гээд Монголой Арадай Республикын делегаци Мухар-Шэбэрэй аймагта ерэдэг юм. Һаяхан МНР-эй Сэлэнгын аймагай Зүүн-Бүрэнэй гүрэнэй ажахын түлөөлэгшэд, Дэлэгийн Рэгзэдмаа Сумья Пунцукдулам хоёр Суулгын совхоздо ерэжэ, галуу үсхэбэрилхэ онол аргатай танилсаба.

Үнинэй шубуушан М. З. Дондуковагай даадаг галуунай фермэ Балта һууринай хажууда, бэлшээри һайнтай Сулхара голой эрьедэ түбхинэнхэй. Эндэ 5.900 дальбараа һаратай болоторнь найман хүн харууһална. Шубуудынь хоёр бүлэг болоно хубаагданхай. Нэгэндэнь горьковско үүлтэрэй 2200 дальбараа, нүгөөдэдэнь— нютагай үүлтэрэй 3700 дальбараа дэгжээгдэнэ. Монголой айлшад бүлэг бүхэнэй шубуушадтай хамта хэдэн үдэрэй туршада ажаллажа, дальбараануудые хайшан гэжэ эдеэлүүлхэ, уһалха, ямар тэжээл үгэхэб гэхэ мэтэ онол аргатай танилсаа.

—Галуун гээшэмнай гайхалтай түргэн томо болодог, үдэдэг, ашаг олзотой шубуун юм байна. Бидэ, монголнууд, аха дүү совет нүхэдэйнгөө жэшээгээр, туһаламжаар ашаг ехэтэй эдэ шубуудые олоор үсхэбэрилдэг болохо гэжэ шиидэзд, ажалай дүршэл гарахаяа танда ерээд байнабди. Энэ Суулгын совхозой хүдэлмэришэд манай ажахыда 3000 галуу бэлэглээ. Тэдэниие нютагтаа абаашажа үсхэбэрилжэ олон болгоод, бусад ажахынуудта тараахабди. Фермын эбтэй эетэй ажалша коллектив бидэндэ хани халуунаар хандана, нэтэрүүгээр заана, ойлгуулжа үгэнэ. Энээндэнь бидэ үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэбди,—гээд делегациин гэшүүн Дэлэгийн Рэгзэдмаа хөөрэнэ.

«Би танда ерээд, шэнэ мэргэжэл шудалжа байнаб» гээд хөөрэлдөөндэ Рэгзэдмаагай хани Пунцукдулам оролсобо. «Би хадаа түрэл ажахыдаа 5 жэл үлүүтэй саг соо һаалишанаар ажаллааб. 15 үнеэ һаадаг һэм. Совет орондо ерэжэ, шэнэ мэргэжэлтэ — шубуушан болоһондоо урматайб» гэбэ.

Монголой айлшад июниин 1-һээ 20 хүрэтэр эндэ ажаллахадаа, аха дүү совет арадай ажабайдал, ажал хүдэлмэритэй һайса танилсаа, галуу үсхэбэрилхэ шэнэ мэргэжэл һайнаар шудалаа.

Манда олоһон шэнэ мэргэжэлээ улам дээшэлүүлжэ, ажалдаа амжалта туйлахыень Монголой Арадай Республикын шубуушадта Суулгын совхозойхид хүсөө.

Суулгын совхоз һүүлэй гурбан жэлэй туршада галуу олоор үсхэбэрилжэ, горитой олзо доход оруулдаг болонхой. Юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ эндэхид 50 мянган галуу томо болгожо, гүрэндэ 1200 центнер галуунай мяха худалдаха зорилготой.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

Зураг дээрэ (зүүн талаһаа): Сумья Пунцукдулам, Дэлэгийн Рэгзэдмаа, Суулгын совхозой шубуушан Е. Б. Маргенцева гэгшэд галуунай дальбараануудые хаража байна.

КОНКУРС СОНОСХОГДОБО

Профсоюзай Буряадай областной совет фильм буулгаха дуратайшуулай тусхай конкурс соносхобо. Тус конкурс байгша оной ноябрь һарада, Улаан-Үдэ хотодо үнгэрэгдэхэ.

Конкурсын зорилго хадаа орденто Буряад оронойнгоо промышленна ехэ ехэ барилганууд болон колхоз, совхозуудай түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлэй даабари дүүргэжэ ябаһан ажалай түрүүшүүлэй ажал хүдэлмэри, байгаалиин сэнгэлигтэ сүлөөтэй сагаа ашатай туһатайгаар үнгэргэжэ байгшадые, спорт, һуралсалдаа амжалта туйлагшадые кинолентэ дээрэ буулгажа, олоной анхаралда табихаар хараална.

Конкурсдо эрхим гэгдэһэн фильмүүд «Эхэ оромни, шамда ажалайнгаа бэлэг баринабди» гэһэн бүхэсоюзна конкурсдо табигдаха юм. Тус конкурс 1974 ондо Калинин хотодо үнгэрэгдэхэ.

Республикын конкурсдо илажа гарагшадта 150 түхэригэй нэгэдэхи шан, 100 түхэригэй хоёрдохи, 70 түхэригэй гурбадахи шан, дипломууд барюулагдаха байна.

Түгэсхэлэй конкурс дээрэ шалгарһан фильмын авторнуудта ВЦСПС-эй 400, 250, 150 түхэригүүдэй шангууд, дипломууд мүн лэ барюулагдахаар баталагдаһан. Энээнһээ гадна 100-гаад түхэригэй урмашуулгын арбан шан тогтоогдоһон байна.

Манай республика дотор тус конкурс үнгэрэгхэ эмхидхэлэй комитет байгуулагдажа, түрүүлэгшээр облпрофсоведэй секретарь Д. Ц. Ринчино баталагдаба.

«Буряадай АССР-эй эрхим кино буулгагша» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө конкурсдо эдэбхитэйгээр хабаадалсахыетнай хүсэнэбди.

БУРЯАД ЭДЕЭН БЭЛДЭГДЭНЭ

Манай газетын корреспондент «Дружба» кафегэй үйлэдбэриин талые даагша Антонина Дмитриевна Пакееватай уулзажа хөөрэлдэхэдөө, республикын ехэ һайндэрэй дүтэлжэ байһантай дашарамдуулан, кафегэй хүдэлмэриие саашаданъ һайжаруулха ямар арга замуудай бии байһан тухай хэдэн асуудалнуудаар һонирхоо.

Асуудал: буряад ёһоор эдеэ хоол бэлдэхэ зорилготойгоор нээгдэһэн «Дружба» кафедэ хүн зон хэр олоороо ороноб, республикын ажалшадай дунда хэр хүндэтэй болонхойб?

Харюу: эртэ урда сагһаа хойшо талын уужамаар адуу малаа адуулан ябадаг буряад яһатан малайнгаа ашаг шэмые зүбөөр хэрэглэжэ шададаг, амтатай һайн эдеэ хоол буйлуулдаг байһаниинь мэдээжэ. Һүүлэй үедэ буряад эдеэнэй бэлдэгдэхэеэ болижо, мартагдажа байһыень хараадаа абажа, Улаан-Үдэ хотодо «Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ» гудамжаар 1967 оной декабрь һарада «Дружба» гэжэ нэрэтэй кафе нээгдэһэниинь мэдээжэ. Тэрэ кафегэй нээгдэһэнһээ хойшо хүн зон олоороо орожо, буряад эдеэнэй амта шэмэтэй танилсаһан байна. Һүүлэй үедэ манай кафедэ пельмен, эльгэн, гэдэһэтэй шуһан, хошхоног, хиимэ, гараар таһалжа хэгдэһэн лабшаатай шүлэн, бүхэли мяхаар шанагдаһан шүлэн, саламат гэхэ мэтэ бэлдэгдэнэ. Гадна ногоон сай шанагдадаг. Элдэб янзын эдэ бүхы эдеэе хүн зондо халуунаар үгэхые оролдонобди.

Ямар нэгэ ехэ һайндэрэй болоходо, һая үүсэлэгдэһэн хониной толгой шанажа, айлшадта төөлэй болгон табихаар бэлдэдэг байнабди. Гадна хониной гэдэһэ дотороор ороймог бэлдэнэбди.

Хэрбээ һая үүсэлһэн малай гэдэһэ дотор мяха-консервын комбинадһаа асараад бэлдээ һаамнай, хүнүүд ехэ дуратайгаар абадаг. Илангаяа хошхоног, гэдэһэн соо шудхагдаһан шуһан, өөхөөр оройжо шарагдаһан эльгэн амтатай эдеэнэй тоодо оронхой. Хиимэ гэжэ нэрлэгдэһэн эдеэн хошхоногтол адлирхуу аад, нэгэ бага илгаатай. Дурсагдаһан эдеэ бэлдэхын тула хошхоногой газаа, досоо талыень һайса угаагаад, досоонь татагдаһан мяха хэжэ шананабди. Нимэ эдеэн ехэ амтатай.

Һайндэрэй дүтэлхэдэ гү, али холын айлшанай ерэхэдэ, манда элдэб яһатан (ород, буряад, мүн ондоошье яһатан) хонходожо, дуратай эдеэгээ захидаг. Мяха-консервын комбинадһаа һая ороһон гэдэһэ доторой байгаа һаань, айлшадай дураар элдэб эдеэ бэлдэхые оролдогшобди.

Асуудал: мяха-консервын комбинат хэрэгтэй гэдэһэ дотороор, хониной, мориной мяхаар хэр хангана гээшэб?

Харюу: малай үүсэлэгдэжэ байха үедэ манда хэрэгтэй болодог бүхы юумэн яһала ерэжэ байдаг. Понедельнигэй, амаралтын үдэрһөө бэшэ тээ яһала асарагдадаг байна. Харин малай үүсэлэгдээгүй үедэ хэрэгтэй зүйлнүүд ерэхээ болижо, бэрхэшээлтэй байдалда ородог байнабди. Илангаяа эльгэ оройжо шарадаг хониной өөхэн хэрэгтэй сагтаа байдаггүй. Буряад зоной дунда хүндэтэй болоһон эдеэ хоолой элдэб зүйлнүүдые манда хэрэгтэй сагтань мяха-консервын комбинадай үгэдэг байгаа һаань һайн байгаа.

Асуудал: манай республикын ехэ һайндэрэй—50 жэлэй ойн баярай дүтэлжэ байһантай дашарамдуулан, ямар бэлэдхэл танда хэгдэнэ гээшэб? Һайндэр соогуур буряад зоной дээдэ хүндын эдеэ хоол хэр зэргээр бэлдэгдэхэнь гээшэб?

Харюу: һайндэртөө бидэнэр эрхимээр бэлдэхэ хүсэлэнтэйбди. Улаан-Үдын столовонуудай трест ойн һайндэр соогуур манай кафедэ хэрэгтэй бүхы зүйлнүүдые мяха-консервын комбинадта захяа. Ойн баярай үедэ манда үдэр бүри 38 литр шуһан, 50 баглаа хошхоног, 70 килограмм мориной мяхан, 20 килограмм эльгэн, 20 килограмм хониной өөхэн гэхэ мэтэ хэрэгтэй болохо. Эдэ бүхы зүйлнүүдээр хүсэд хангагдаад байгаа һаа, һайндэр соогуур буряадай хүндын эдеэ хэрэгтэй сооньһайнаар бэлдэхые оролдохобди.

И. БАЛЬДИРОВ.

Тобшохоноор...

Карафтидай үйлэдбэриин участогай коллектив алта малтан абаха хахад жэлэйнгээ түсэбые июниин 17-до болзорһоонь урид 141,5 процент дүүргэжэ, социалис мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлбэ. Участогай алта малтагшад В. А. Коновалов, Н. А. Шульгин, алта угаагшад А. К. Воронина, В. Г. Коновалова, бульдозеристнүүд Н. Д. Кириллов, В. Г. Овчинников гэгшэд үндэр бүтээсэтэ ажалаараа суурхана.

С. ДЖЕДЖУЛА.
Баунтын аймаг.

***

Түнхэнэй аймагай Мүнхэ Саридагай нэрэмжэтэ уран зохёолой нэгэдэлэй гэшүүд Л. Тапхаев, Ш. Байминов, Б. Сыренов болон хамтадаа зургаан хүн Эрхүү хото айлшалжа, телевиденеэр өөһэдынгөө зохёолнуудые уншаба.

Т. ЛУБСАНОВ.

Хойто-Байгалай аймагай Нижне-Ангарск тосхондо эвенк арадай уталзатай хубсаһа оёдог мастерской нээгдэбэ. Мүнөө эндэ ангуудай годоор гутал оёгдожо захалаа.

Зураг дээрэ: оёдолшод П. П. Лекарева, З. С. Романова, Е. В. Козулина гэгшэд гутал оёжо байна.

А. КЛИМЕНКЫН фото.

Жэгүүртэ санитарнуудые хамгаалая!

Ган гасуурай болоходо амитан бүхэнэй эдихэ хоол хоморгодог гээшэ. Үнгэрөөшэ зуншье хура бороо оронгүй, шубуудта үлэсхэлэн үе болоо һэн. Тиимэһээ үбэлэй түрүүшын саһанай орожо эхилэмсээр олохон шубууд хүнэй ажаһуудаг байрада дүтэлэн ерэһэн байна. Хүхэ буха, шаазгай, турлааг гэхэ мэтэ шубууд айлай газаагуур байрлаа.

Манайхин Бэшүүр тосхоной түбтэ ажаһуудагбди. Мал баригдаггүйбди. Үбэлдөө эдеэ хоолойнгоо — хилээмэнэй бутархай, мяханай хэршэдэһэ зунайнгаа пээшэнэй халхабша дээрэ зорюута адхадаг байгаабди. Үлэн шубууд һүрэгөөрөө ерэжэ эдидэг болобо. Шаазгайнууд шаханалдан, манайхиһаа холо ошохоёо болёо бэлэй.

Тингэһээр үбэлшье үнгэрбэ. Хоёр шаазгай хүнүүдтэ дадажа, хуушан типографиин хажуудахи уляангир дээрэ үүр түхеэрээ һэн. Мүнөө дальбараатай болоно, ээзд шэнгеэр шаханалдадаг болоо. Айлай газаагуур ниидэн, һоно батаганаа, огород соогуур ябажа, хорхой шумуул түүнэ. Хаража байхада, ариг сэбэрые сахидаг ёһотойл санитарнуудай ажал дүүргэнэ. Кинотеатрай дэргэдэхи уляангирнуудай һалаа мүшэртэ хэдэн турлааг уурхайгаа түхеэрээ. Баһал дальбараагаа тэнжээхын тулада элдэб хорхой шумуул бэдэрэн, бүхэли үдэртөө ажаллана.

Нэгэтэ огород соогоо ороһомни бүбөөлжэн бүбэнэжэ, зунай һайхан сагые магтан дуулажа һууба. Иигэжэ хээрэ талын шубуудай хүн зоной хүлгөөндэ, машина тракторай хүнхинөөндэ дадажа, һуурин тосхондо дүтэлжэ нүүжэ ерэһэниинь тон һайн гээшэ. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр эдихэ хоолоо бэдэрхэдээ, хүнэй элүүр энхын «дайсан» элдэб хорхой шумуултай тэмсэнэ бшуу. Тимэһээ айлай газаагуур нүүжэ ерэһэн шубуудай «ажаһуухадань» һаалта бү хэе, уурхайень бү эбдэе гэжэ хүнүүдтэ хандахa байнаб.

Юундэ иигэжэ хандана бши гэхэдэ, зарим хүнүүд хайра гамгүйгөөр уурхайень эбдэжэ хаядаг байна. Нэгэ иимэ жэшээ дурдая. XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой правлениин байшангай дэргэдэхи үндэр уляангир дээрэ хоёр турлааг уурхай түхеэржэ, жэл бүри дальбараагаа дэгжээдэг байһан юм. Тэдэнэрэй уурхайе хэншьеб эбдэжэрхёо бэлэй. Тиихэдэ тэмээн хараасгай номой магазинай байшангай ханада уурхайгаа гоё һайханаар түхеэрһэн байна. Баһал «ажалша» шубуудай оролдожо барьһан гэрхэниие нь хэншьеб һандараажа хаяа. Тэрэ гэһээр сагһаа тэмээн хараасгай эндэ үзэгдэхээ болишоо һэн. Иигэжэ хүнүүдэй элүүр энхэдэ асари ехэ аша туһа асардаг жэгүүртэ санитарнуудайнгаа дурыень бү гутаая, тэдэнэрые сахин хамгаалжа ябаял гэжэ нютагайхидтаа үшөө дахин ханданаб.

М. АШИРОВА,
биологиин багша
Бэшүүр.

АРХИНШАДАЙ НЮУР УЛАЙЛГАБА

Зэдын аймагай «Мир» колхозой Доодо-Бургалтай тосхондо ажаһуугшадай суглаан соёлой байшанда болобо. Эндэ хүн зон олоороо сугларaa. Ажалда хойрог, архинша, хэрүүл салшаа гаргадаг, хулгай хэдэг, худалаар хэлэдэг хүнүүдтэй шангахан хөөрэлдөөн энэ суглаан дээрэ болоһон байна.

Аймагай прокурор А. Л. Цырендоржиев совет хуули эбдэгшэдтэй шангаар тэмсэхэ тухай сугларагшадта хөөрэжэ үгөө.

Ажалгүй зайгуултажа ябадаг, дура зоргоороо архидадаг 9 хүн нютагайнгаа хүн зоной урда зогсожо, һайсахан лэ улайгаа. Үдэр бүхэндэ архидажа ябадаг механизатор В. Леснян, жолоошон С. Цыдыпов, хулиган ааша гаргадаг залуушуул В. Бадмаев, Б. Сукуев, Д. Очиров гэгшэд тэдэнэрэй дунда бии.

Ажалда хойрог тэдэнэр архи уухаяа болижо, ниитын хэрэгтэ хабаадалсадаг болохобди гэжэ олон зоной урда үгэеэ үгэбэ.

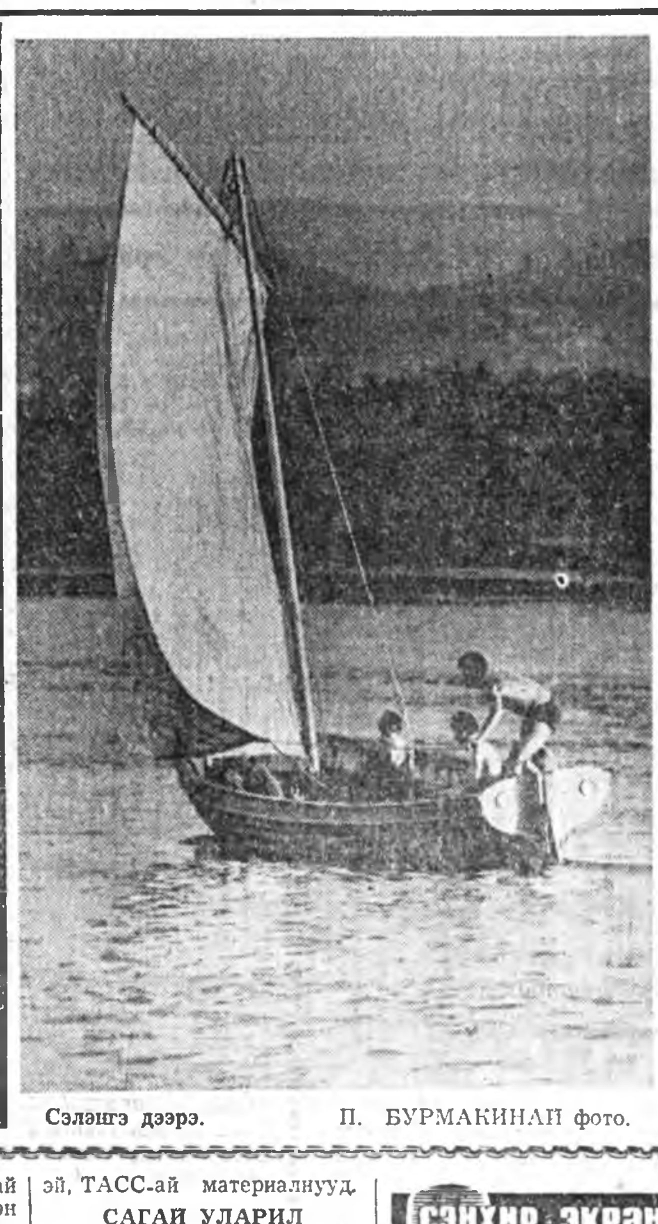
Д. БАДМАЕВ.

МАЛШАДАЙ ХҮНДЭТЭ АЙЛШАН

Хажуу талададаа улаан хэрээһэтэй ногоон машинын харагдамсаар «врачнуудай ерээ» гэһэн баяр баясхаланта үгэнүүдые Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой алишье нютагай малшад, таряашад хэлсэжэ, хүндэмүүшэ ёһоор угтажа абадаг юм. Нүүдэл энэ амбулаториие фельдшер Ханда Цыреторовна Бубеева даажа абанхай. Тиимэһээ нүхэр Бубеева графигай ёһоор зунай бэлшээри дахажа холо гараһан малшадта хүрэжэ, медицинскэ туһаламжа үзүүлһэн, үбшэн зониие аргалһан лэ байдаг.

Заримдаа нүүдэл амбулаторитой элдэб мэргэжэлтэй медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд олоороо ерэлсэжэ, малшадай бэеын элүүрые үзэдэг, байра байдалай ариг сэбэрые шалгадаг, лекци, хөөрэлдөө үнгэргэдэг юм. Байгша оной эхинһээ хойшо тус амбулатори дүрбэ мянгаһаа дээшэ малшанай дунда һэргылэмжын хүдэлмэри ябуулһан, малшад, хонишодто 82 дахин ошоһон байба. Нүүдэл энэ амбулаториие даагшаар нүхэр Бубеева ажаллажа эхилһээр гурбан жэл соо малшадай дунда эгээл хүндэтэй айлшаниинь болонхой.

Л. СЛЮНКИНА.

Сэлэгэ дээрэ. П. БУРМАКИНАЙ фото.

СПОРТ ═══ СПОРТ

МАНАЙ КОМАНДА—ЗОНЫН ЧЕМПИОН

Улаан-Үдын «Труд» бүлгэмэй спортын ордон соо столой теннис наадалгаар Алас-Дурна зүгэй зонын түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэжэ байгаа мүрысөөндэ манай республикын суглуулагдамал командын гэшүүд эрхим амжалта туйлаба. Командын гэшүүд — үнгэрэгшэ жэлэй зонын чемпионууд Альберт Запорожский, Юрий Кушнарев, республикын чемпионка Цыржима Дугарова, Татьяна Пурбуева гэгшэд шадамар бэрхээр наадажа, командала түрүү һуурида гаргажа, зонын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Хабаровска, Приморско хизаарнуудай командануд удаадахи һууринуудые эзэлһэн байна.

Мүнөөдэр, үглөөдэр эдэнэрэй дунда зоно соогоо өөр хоорондын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн болохо байна.

***

Мүнөөдэр Улаан-Үдэ хотын «Забайкальский» гэжэ ангай совхоз шадар «Үнэгэнэй агнуури» гэһэн һонирхолтой мүрысөөн эхилбэ.

Зонын түрүү һуури эзэлхэ мүрысөөндэ Россин Федерациин 15 область, хизаар, автономито республикануудай ДОСААФ-ай команданууд хабаадалсана. Мүрысөөн июниин 26 болотор үнгэргэгдэхэ.

Манай корр.

ЭРХИМУУД ТОДОРБО

Даамаар хотын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Улаан-Үдэдэ эхилһэн юм. Мүрысөөндэ Улаан-Үдын 13 хүн хабаадалсажа, чемпионой нэрэ соло буляалдаһан байна.

Хэдэн үдэрэй туршада үнгэргэгдэһэн нааданда «Локомотив» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, нэгэдэхи разрядтай С. П. Козаренко уулзалга бүхэнөө шадамар бэрхээр үнгэргэжэ, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Удаадахи хоёр һууринуудые Улаан-Үдэ станциин хүдэлмэришэн В. Кулиуш, авиазаводой слесарь А. Мальцев гэгшэд эзэлбэ. Эдэнэрэй дундаһаа прибор бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд Н. С. Маркович, В. А. Истомин, эдиршүүлэй дунда хотын чемпион болоһон, 13-тай Сергей Терновский гэгшэд һайн наадаараа олоной анхарал татаа.

Мүрысөөндэ эрхим дүн туйлаһан даам наадагшадлаа Улаан-Үдэ хотын суглуулагдамал команда бүридхэгдэбэ.

К. ПОПОВ.

Болоһон ушар

БААБГАЙН ГҮЛГЭД БАРИГДАБА

«Маяк» колхозой Далюур гэжэ нютагта таряалангай шэнэ газар элдүүрилхын тулада һөөг бургааһанһаань сэбэрлэхэ шухала болобо. Механизаторнууд Батор Бадлуев, Борис Хоренов гэгшэд эндэ отологдоһон модо обоолхоёо иишэ эльгээгдэһэн байгаа. «ДТ-75» түхэлэй тракторай хүнхинөөн ойн хүндыгөөр зэдэлжэ, ажалай халуун хаһа эхилбэ. Хоёр механизатор хүдэлмэридөө дашуурjжа, ойр тойрон юунэйшье болоно байһые обёорногүй.

Гэнтэ Баторай хажуу тээшээ харан гэхэдэнь, баабгайн дүрбэн гүлгэн дүтэхэнэ хүрэжэ ерэнхэй, бэе бэеэ намнасалдан харайлдажа, наадажа ябабад. Машинын хүсэтэ хүнхинөөнһөө огто айнагүй. Батор гайхаба. Бидэнэрэй ажалдаа дашуурһан мэтэ, наадандаа толгойгоо эрьеэд, хаанашье ерэһэнээ ойлгоногүй гээшэ гү гээд тэрэ һанаба.

— Борис, өө Борис, баабгайн гүлгэд ябанал? — гээд тэрэ нүхэрөө ооглобо.

— Нээрээ ябанал! Нүхэр, эхэнь дүтэ тойрон хорьгодоо байгуужан, ойлго, — гээд нүгөөдэнь трактораа байлгаба.

Хоёр нүхэд ойро тойрониие хёрхоор хараашалан, удаан зогсобод. Теэд хаанашье юуншье харагдабагүй. Баабгайн гүлгэд наада наадаһаар обоолоотой модондо хүрэжэ ерэбэ. Модон дээгүүр харайлдана, тракторһаашье, хүнһөөшье айхаар бэшэ. Хоёр нүхэд трактораа газарай захада абаашажа байлгаад, гүлгэдтэ һэмээхэн дүтэлэн ерэбэ. Барихаяа забдахадань, маажана, хазана. Тиигэтэрнь гурбыень барижа үрдибэ. Нэгэниинь зугадан арилшоо.

Тэдэнэр эдэ гурбан гүлгэдөө тэжээжэ томохон болгоод, Түнхэнэй коопзверопромхоздо тушааха гэлсэбэ.

Л. ИРИНЦЕЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. Нүхэр Л. И. Брежневэй Американ Холбоото Штадуудта ошоод байһан тухай. «Залуушуул — коммунизмын хэрэгтэ»—ВЛКСМ-эй обкомой секретарь В. Раднаевай статья.

Хоёрдохи хуудаһанда. Индустриальна хүгжэлтэ тухай А. Пневой статья. «Һүбэлгэн ухаатаниие угтан абахабди» — С. Кириллов, З. Тэлинэй статья. Орон доторой һонин.

Гурбадахи хуудаһанда. «Түрэл нютагаа магтан дуулагша» — А. Коротаевагай статья. Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Нютаг нютагай һонин. АПН-эй, ТАСС-ай материалнууд.

САГАЙ УЛАРИЛ

Июниин 24—25-да республикадамнай үүлэтэйшэг байха, хура бороо орохогүй. Баруун-хойноһоо секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. Һүниндөө 9—14, үдэртөө 23—28, Байгал шадар, хойто аймагуудта һүниндөө 4—9, үдэртөө 18—23 градус дулаан байха.

СЭНХИР ЭКРАН

МҮНӨӨДЭР — СОВЕТ ЗАЛУУШУУЛАЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10—Һурагшадта — «Будильнигай» программа. 13.40 — Совет Арми ба Флодой сэрэгшэдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 14.10 —«Хүгжэмтэ киоск». 14.45 — **Үнгэтэ телевидени.** «Залуушуул дуулана». Совет залуушуулай бүхэсоюзна фестивальда хабаадагшад — совет дуу гүйсэдхэгшэдэй мүрысөөн. Нэгэдэхи тур. 16.30 —«Время» — мэдээсэлэй программа. Нүхэр Л. И. Брежневэй Американ Холбоото Штадуудта ошоод байһан тухай. 17.30—**Үнгэтэ телевидени.** Совет дуу гүйсэдхэгшэдэй мүрысөөнэй үргэлжэлэл. 19.00 — «Время»— мэдээсэлэй программа. Нүхэр Л. И. Брежневэй Американ Холбоото Штадуудта ошоод байһан тухай. 20.00 — **Үнгэтэ телевидени.** Футболоор СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн. «Динамо» (М) — ЦСКА.

Улаан-Үдэ харуулна:

21.45—«Арадай уран зураша» (буряадаар). 22.05 —П. И. Чайковский. «Зургаадахи симфони» —фильм-концерт.

«Орбита» харуулна:

23.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. Нүхэр Л. И. Брежневэй Американ Холбоото Штадуудта ошоод байһан тухай.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ харуулна:

13.40—«50 жэлэй тууже бэшэг». «1949-дэхи он». 14.20 — «Последний рейс «Альбатроса» (3, 4-дэхи сери). 15.30—Концерт.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-00519. Заказ № 00444